

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

CENA PRENUMERATY: Miesięcznie z przesyłką pocztową 1 zł. — Dla odbierających pismo na miejscu 3 zł. 25 gr. Cena pojedynczego numeru 19 groszy. Konta czekowe w Pocztowej Kasie Oszczędnościowej Nr. 61206.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA
Częstochowa, ul. P. Marji Śl. Tel. 2245. Skrz. p. 45.
Redaktor lub jego zastępca przyjmują zamówienia z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10-3 po poł.
Reklamów nadesłanych redakcja nie zwraca.

CENY OGŁOSZENI: Za wiersz milimetrowy przed tekstem 50 gr. W tekście i nadpisem 40 gr. za tekstem 20 gr. — Broń ogłoszenia wiersz napisowy 25 gr. każdy dalszy wiersz po 15 gr. Najniższe ogł. drobne zł. 1.50. Ogłoszenia kampanijowe i matrymonialne 50 proc. drożej. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. W numerach świątecznych i niedzielnych ceny o 25 proc. droższe. Ogłoszenia skłonne, fantazyjne, artystyczne i humorystyczne o 50 proc. drożej.

NA DZIEŃ NARODZENIA NAJŚWIĘTSZEJ MARYI PANNY.

Od niepamiętnych czasów dzień 8-go września, w którym przypada uroczystość Narodzenia Najświętszej Maryi Panny, obchodzony jest z niezwykłą wspaniałością na Jasnej Górze. Na wielki doroczny odpust przybywają niezliczone rzesze pątników z najodleglejszych krańców Polski.

Z Mazowsza i Kujaw, z Wielkopolski, Śląska i ziemi Krakowskiej śpieszy lud wierny do stóp Maryi, aby przed Cudownym Wizerunkiem swej Królowej złożyć hold dziękczynny za doznane łaski, powierzyć Jej swe bóle i troski, błagać o siłę i moc wytrwania we wszelkich przeciwnościach i zawodach twardej doli życia.

Aczkolwiek dzień 8-go września nie jest świętem powszechnym i ustawa państwowa zezwala na wykonanie zwykłych prac i zajęć, jednakże dzień ten na Jasnej Górze czczony jest jak za dawnych lat tak samo uroczysto, jako jedno z największych świąt ku czci Najświętszej Maryi Panny.

Cześć Matki Boskiej szeroko rozwinięta jest wśród wszystkich warstw narodu polskiego, począwszy od pobożnego ludu wiejskiego, a kończąc na sferach miejskiej inteligencji. Kult Matki Boskiej, ten połączony środek utrzymania cnoty społecznej i indywidualnej, nie pomniejsza się u nas, ale wzrasta z dnia na dzień, przeżywając niejako odrodzenie w sercach i duszach polskich.

Kult Matki Boskiej wskazał właśnie sferom naukowym i artystycznym wraz z duchowieństwem drogę do odnowienia i zakonserwowania najdrogocenniejszych przedmiotów tej czci — cudownych obrazów na Jasnej Górze, w Ostrej Bramie oraz Leśniańskiej i Kodańskiej.

Uroczystości, obchody i odpusty ściągają do miejsc świętych niezliczone pielgrzymki i kompanje piesze czy kolejami, nie licząc pojedynczych wędrowców czcicieli Najświętszej Panny.

Ado szeregów wiernych Jej czcicieli należeli w ciągu wieków zarówno prostactkowie, jak i możni tego świata. U stóp Maryi Częstochowskiej zanosili modły królowie polscy. Władysław Jagiełło często przebywał na Jasnej Górze wraz z królową Jadwigą, ku czci której wkrótce, bo już 24 września r. b. obchodzić będziemy w Jasnej Górze wielką uroczystość w tej intencji, aby zbiorową prośbą do Ojca św. przyspieszyć beatyfikację tej świątobliwej królowej, t. j. ogłoszenie Jej za świętą. Na Jasnej Górze u stóp Maryi był Kazimierz Jagiellończyk, Zygmunt I, Stefan Batory, Zygmunt III-ci, Władysław IV, Jan Kazimierz, za którego była słynna w dziejach Polski obrona Częstochowy przed Szwedami w 1655 r. Był wreszcie na Jasnej Górze wielki król — rycerz Jan III Sobieski. Jeszcze jako hetman ofiarował na Jasną Górę wielką lampę srebrną 1669 r., a jako król r. 1676 przybył tu z żoną i z synem Jakóbem. Roku 1683 dnia 25 lipca, śpiąc na pomoc Wiedniowi, przybył na Jasną Górę, spowiadał się, Komunię św. przyjmował i ukleknawszy, prosił o błogosławieństwo. Paulini ofiarowali królowi obraz i szablę poświęconą w bogatej oprawie. Król przyjął obraz, z drugiej zaś ofiary przyjął tylko klingę, a pochwę bogatą zwrócił, mówiąc: „ma wojnę nie złota, lecz żelaza potrzeba”. Spełnienie o tej bytności króla Jana III wspominać się obszerniej godzi, bo teraz właśnie, 17 września, obchodzić będziemy na Jasnej Górze wielce uroczyste 250-tą rocznicę Odsieczy Wiedeńskiej.

Od czasu cudownego ocalenia Polski z potopu szwedzkiego datuje się szczególnie wielki kult dla Matki Boskiej Cz

mieszkańiu chrześcijańskim. Po sierpniowym, ocaleniu Polski od najazdu bolszewickiego i ustanowieniu święta ku czci Królowej Korony Polskiej kult dla Maryi Częstochowskiej nabrał tem głębszego znaczenia, zespalając wszystkie warstwy narodu polskiego w kornym

holdzie przed Królową Jasnogórską. To też i dzisiaj rzesze pątników, przybyłe na doroczną uroczystość odpustową Narodzenia Najświętszej Maryi Panny niechże zaniosą dziękczynne modły przed świętym wizerunkiem Królowej i Orędowniczkii naszej w każdej potrzebie, niechże złożą podziękę za cud wybawienia narodu polskiego z wiekowej niewoli z pod ucisku zaborców i od zamachu bolszewickiego na naszą wolność podczas pamiętnego najazdu na Warszawę w roku 1920.

Obecnie naród polski jest wolny i niezależny politycznie, z ogniewe próby wytrzymałości wyszedł zwycięsko, zape wniając sobie szacunek u innych państw w Europie, które osłonił od niebezpieczeństw czerwonej zarazy bolszewickiej.

Teraz jeno mamy pracować nad odrodzeniem gospodarczym naszego państwa, nad wywyższeniem z odmetów kryzysu światowego. Ale zauważyć trzeba, że wysiłki współpracy wszystkich warstw społeczeństwa wydałyby bez porównania owocniejsze wyniki, gdyby właśnie istniała owa jedność i spójność narodu, gdyby wszystkie warstwy narodu stały wiernie przy sztandarze z Białym Orłem i Cudownym Wizerunkiem Matki Boskiej Częstochowskiej.

To też w uroczystym dniu święta Narodzenia Matki Bożej, dniu tron niebieski jaśnieje ponad wszystkie ziemskie trony, zaniemy modły przed Cudownym Obrazem w kaplicy Jasnogórskiej do naszej Orędowniczkii i Pociążyckielki, aby za Jej przyczyną zapanowała zgoda w narodzie, aby we wszystkie serca polskie wstąpiła otucha i wiara w świetlaną przyszłość niepodległej i zjednoczonej Polski.

R...

Niepokojące bezrobocie

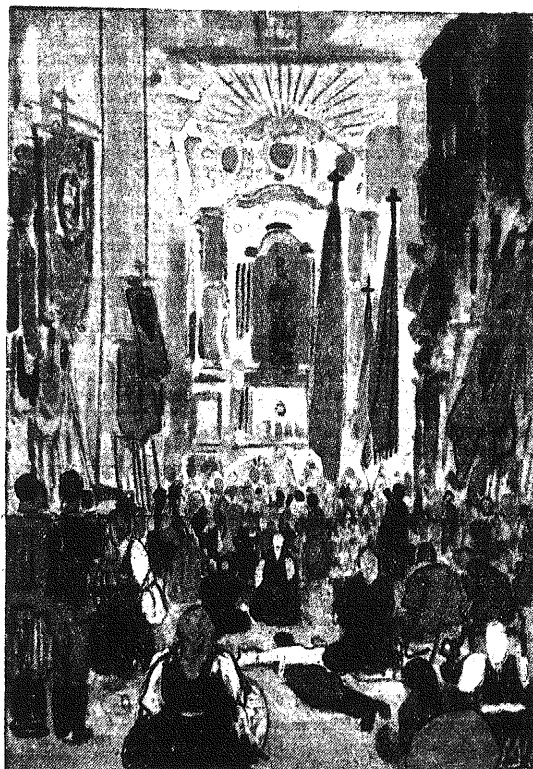
wśród młodzieży.

Poważny ten problem należy corychleć rozwiązać.

Jeżeli największym problemem naszej doby jest kwestia bezrobocia, to wyjątko wa tragedją jest bezrobocie młodzieży. Podrasta u nas pokolenie, które nie może nawet o sobie powiedzieć, że straciło pracę, bo jej nigdy nie miało. Nie ma ono nawet nadziei dostania tej pracy w sposób normalny. Podczas gdy dawniej człowiek młody, pragnąc znaleźć posadę, studiował w dzienniku rubrykę zaofiarowanych zajęć, obecnie studjuje rubrykę nekrologów. Tylko bowiem śmierć kłóregos z pracowników otwiera jakąkolwiek nadzieję młodzieńcowi na dostanie zajęcia, oczywiście, o ile się ma odpowiednią protekcję.

Ze zmian warunków zmieniła się psy-

Na Jasnej Górze.

Przed bocznym ołtarzem w klasztorze.

Mal. Allard Olivier.

W DNIU NARODZENIA NAJŚW. PANNY.

Blagamy Ciebie, w dniu Twojego święta, O Twe nad nami Matko, królowanie, By trosk codziennych opłity z nas pęta, Daj nam, Królowo, do końca wyrwanie! Odburz nas, Matko, taką wielką mocą, I oczy ludzkie otrzyj z teź purpury, Bo sił nie mała walczyć z nędzy nocą — Stołce radości pokrywają chmury. Zamiast miłości, co dusze jednoczy, Niegody robak serca nasze wierci, Za cment nieznanem wypatrujem oczy, Aby nas znowu rozdarło na ćwierci.

W naszej maszynie coś ciągle się psuje, Miał precyzyjny w obrotach ciągłość, Wciąż nad przepaścią wielką balansuję, Gdzie można na dzień pogruchotać coś! Tak, dziś!a, kiedy złota wolność świeci, Gdy krwawe pęta odrzucili z nóg, Mamyż się zwracać do krwawych stuleci, Aby nam serca znów rozrywał wróg. Prosimy Ciebie, o Pani — pokójno, O Twe, nad nami, Matko, królowanie, Bymy czuwał mimo burz i znoju! Daj nam, Królowo, siłę i wytrwanie!...

Stanisław Boruś.

Triduum eucharystyczne dla chorych w Wilnie.

Wilno. — We wtorek rozpoczęło się Triduum eucharystyczne dla chorych. O godz. 9-ej nastąpiło odsłonięcie Cudownego Obrazu Najśw. Maryi Panny. Chorych w ilości 200 osób przeniesiono na noszach, fotelach i t. d. Do zabranych przemówił J. E. ks. arcybiskup metropo lita Jąbrzykowski. Po przemówieniu chorych wnieśli do kościoła, potem ks. metropolita odprawił nabożeństwo. Po Mszy św. chorzy otrzymali posiłek i lekarstwo.

W południe rozpoczęła się druga część nabożeństwa, podczas którego miało miejsce wkładanie rąk na chorych przez kapłanów. Uroczystość zakończyła się wielką procesją, z błogosławieństwem Najśw. Sakramentu. Na Triduum zapisało się z górą 1200 osób, jednak ze względu na brak miejsca przyjęto tylko 200.

Przyp. Red. — Pamięte sa też podobne nabożeństwa na Jasnej Górze dla pielgrzymek chorych, które już dwukrotnie przybywały, aby u Matki Boskiej Częstochowskiej wyprosić łaskę polepszenia zdrowia.

Na sezon szkolny!

NAJWIĘKSZY WYBÓR KSIĄZEK
MATERJAŁÓW PISMIENNYCH
i POMOCY SZKOLNYCH

PRZYGOTOWAŁ SKLEP
GOŃCA CZĘSTOCHOWSKIEGO

II ALEJA Nr. 26. TEL. 20-50

Zeszyty szkolne, bruliony, blokiet rysunkowe, teczki, piórnik, dzienniki uczniowskie, stałówki, pióra, ośbaki, ołówki, atramenty, kredki, cyrkle, ekierki, trójkąty, farby, gumy, guma arabska, kalamarze, szyćoryki, papiery, rysownicze, rajszynki, temperaczki, tusze, węgielki, wycinanki i t. p.

Ceny niskie.

Obsługa szybka i uprzejma.

chologia młodzieży. Młodzież wprawdzie obecnie jak i dawniej dzieli się według zapatrywań społecznych, politycznych, estetycznych. Ale powszechnym jej rysem jest żądza jakiegoś czynu. To hasło czynu bez oznaczenia jego jakości dominuje we wszystkich ankietach przeprowadzonych wśród młodzieży. Starsi wstrząsają ramionami, ale młodzież wie, czego pragnie: chce przyłożyć do czegoś kółką rękę, odczuwa fizyczną potrzebę robienia czegośkolwiek.

Nietylko hasło czynu jest wspólne dla całej młodzieży bez różnic kierunków. Jest nim także żądanie pracy i chleba.

Ostatnio poruszyły kwestię bezrobocia dwa pisma w artykule „Narastająca groźba: armia zdziczeńców pracy” i w artykule p. t. „Bezrobocie inteligencji”. Autor omawia sprawę bezrobocia młodzieży w ogóle, drugi zaś bezrobocia młodzieży inteligentnej.

Polska — pisze on — ma stosunkowo więcej słuchaczy w szkołach akademickich, aniżeli Francja, Anglia i w ogóle kraje najbogatsze. Gdy stworzy się nadmiar ludzi z akademickim wykształceniem, stanie się to nowym źródłem ubóstwa.

Wskazaniem dla bezrobotnych młodzieńców zajęcia zajmując się autor jednego z artykułów.

U nas dla „dziczeńców pracy” trzeba szkoły, ale szkoły połączonej z pracą, stworzenia powiedzmy szkół pracy, gdzie dorastająca bezrobotna młodzież uczyłaby się jakiegokolwiek zawodu, a przede wszystkim uczyłaby się pracy, nie tworząc oczywiście konkurencji istniejącym już warsztatom pracy zawodowej.

Właśnie w tem tkwi sedno rzeczy. — Ale nieodpowiedzieć, że trzeba tworzyć pracę, lecz należy wskazać za jakie fundusze. „Nie mamy kapitału złota — pisze dalej autor — aby takie roboty rozpocząć z armią maszyn, bo te trzeba kupić, ale mamy właśnie w owych „dziczeńcach pracy”, kapitał żywej sily”.

TELEGRAMY

SPRAWA ASYRYJCZYKÓW W LIDZE NARODÓW

Paryz. — Zgodnie z procedurą Ligi narodów petycjami patriarchy asyryjskiego Mar Shimuna i innych w sprawie rzezi asyryjczyków w Iraku zajęła się specjalna komisja pod przewodnictwem delegata Meksyku, Castillo Najera. Komisja ta, w skład której wchodzi reprezentant Irlandii Lester i minister pełnomocny Norwegii w Paryżu, Colban, rozpoczęła już swe obrady w Paryżu. Zdaje się nie ulegać wątpliwości, że sprawa przekazana będzie na najbliższe zebranie rady Ligi.

KRWAWY BUNT W WIĘZIENIU

Paryz. — Donoszą z Assorah w Iraku, że podczas groźnej rewolty, która wybuchła w tamtejszym więzieniu, policja zmuszona była użyć broni. 20-tu więźniów zostało zabitych, 7-miu ciężko rannych.

Armja amerykańska „broni i atakuje” polskie Pomorze.

Niezwykle oryginalne założenie wojskowych manewrów amerykańskich.

Warszawa. — Z wychodzącego w Toledu w stanie Ohio dziennika polsko-amerykańskiego „America-Echo” czerpiemy ciekawą wiadomość, datowaną z obozu wojskowego w Perry, położonego również w stanie Ohio.

Dziennik polsko-amerykański donosi, iż w ostatnich dniach odbywały się nad jeziorem Erie manewry 5-go korpusu armji Stanów Zjednoczonych Ameryki Półn. pod dowództwem gen. mir. B. W. Hougha. Nad jeziorem Erie oznaczono ściśle teren manewrów, odpowiadający zarysowi granic Pomorza polskiego. Założeniem manewrów było „odebranie wrogowi Pomorza, które zostało zabrane Polsce i przywrócenie jej dostępu do morza” — morzem było jezioro Erie.

Armja napastniczą stanowiła 73 brygada mieszana, a armje „polska”, odbijająca Pomorze — 5-ta dywizja piechoty. Dowództwo manewrów określiło miasto Toledo, leżące nad jeziorem Erie, jako Gdynię.

Główna walka odbywała się na terenie Findleay — Fostoria — Promont.

Po dwudniowych walkach 5-ta dywizja piechoty osiągnęła w manewrach zwycięstwo i „Pomorze zostało odzyskane”.

Francja, Ameryka i Anglia w sprawie kontroli zbrojeń.

Paryz. — Wrzesień będzie miesiącem ożywionej działalności dyplomatycznej, choć trzeba stwierdzić, że całe lato tegoroczne wyjątkowo było wypełnione wydarzeniami i rokowaniami dyplomatycznymi wielkiej doniosłości. W dniu 18 b. m. przybędą do Paryża brytyjski minister spraw zagranicznych Simon i jego zastępca kpt. Eden i odbędą konferencję z premierem Daladier i min. Paul Boncourrem. Tematem obrad ma być kwestja niezawisłości Austrii, odbudowa ekonomiczna Europy centralnej i bałkańskiej a przede wszystkim przyszłość konferencji rozbrojeniowej. Po tej konferencji nastąpi dalsza wymiana myśli z Rzymem i delegatem amerykańskim Normanem Davisem. Od p. Davisa oczekuje Francja wyraźnego oświadczenia w sprawie kontroli stałej, ogólnej i automatycznej nad zbrojeniami. Koła dyplomatyczne francuskie przypuszczają, że w razie zgody Ameryki, również Anglia nie będzie — takiej kontroli się opierać.

„Petit Parisien” wyraża nadzieję, że wobec manifestacji wojowniczych w Niemczech, opinja publiczna brytyjska uzna nie tylko konieczność ściślejszej kontroli zbrojeń na miejscu, ale także konieczność kilkuletniego okresu próbnego, zanim będzie można przystąpić do poważnej redukcji zbrojeń. Staje się coraz bardziej jasne, że o ten okres próbnym toczyć się będzie główna walka Francji w Genewie.

Berlin. — Głosy prasy francuskiej o

możliwości wprowadzenia kontroli zbrojeń i uregulowania problemu naddunajskiego podczas konferencji Daladiera z angielskim ministrem Simonem w Paryżu, wywołały tu duże i niemiłe wrażenie. Co się tyczy problemu naddunajskiego, prasa tutaj wyraźnie wyraża przekonanie, że Francja będzie się starała osiągnąć na nowo do planu Tardieu'go. Odnośnie do międzynarodowej kontroli zbrojeń, Niemcy w gruncie rzeczy dotknięte do złej gry i oświadcza, że w zasadzie nie będą one miały nic przeciw tej kontroli o ile prowadzić będzie ona faktycznie do rozbrojenia państwa. O ileby jednak kontrola ta miała być jednostronna i zwrócona przeciw Niemcom, oczywiście nie zgodzą się na to. Czy jednakże do tego w ogóle dojdzie, zależy to będzie od stanowiska Anglii.

Złoto Dunikowskiego wywołało zainteresowanie.

Paryz. — Dziennik „Petit Nicois” ogłasza artykuł Dunikowskiego, w którym wynalazca wyjaśnia zasady naukowe swego wynalazku.

Dziennik ze swej strony uzupełnia wywody Dunikowskiego komentarzem, w którym zapoznaje czytelników z metodą wydobywania złota. Polega ona na działaniu wysokiej temperatury do 1400 stopni na znajdujący się w obrębie pola magnetycznego minerał, który pod działaniem temperatury w specyficznych warunkach może dać złoto. Kruszc, otrzymany w ten sposób, różni się jednak od prawdziwego złota widmem przy analizie spektralnej oraz punktem topności, która w metalu Dunikowskiego jest o 230 stopni wyższa.

Według doniesień „Petit Nicois”, badania naukowe przeprowadzić miał ekspert konsorcjum szwedzkiego, które za-

interesowało się metodą Dunikowskiego. Również grupa finansistów amerykańskich prętko zajęła się wynalazcą. Decydujące próby odbędą się w Szwajcarii w obecności uczonych szwajcarskich, niemieckich i włoskich.

ŚWIATOWA KONFERENCJA ŻYDOWSKA W GENEWIE.

Genewa. — Wczoraj wieczór otwarto światową konferencję żydowską, mającą przygotować kongres żydowski, który będzie zwołany w roku 1934. W konferencji biorą udział przedstawiciele prawie wszystkich krajów europejskich oraz niektórych zamorskich.

Posiedzenie zajął wielką mową rabbin Wize, oświadczając, że głównym zadaniem konferencji i przyszłego kongresu jest zorganizowanie walki z przesładaniami żydów w Niemczech. M. in. zabrał również głos delegat z Polski, Gotlieb.

Konferencja rozpoczęła się od razu od zajścia. Na godzinę przed rozpoczęciem obrad rzucono w sali obrad bombę dymną, której swąd dawał się odczuwać jeszcze po koncie mocnego posiedzenia.

ZABURZENIA PRZECIWFASZYSTOWSKIE.

Paryz. — Z Madrytu donoszą, że w miejscowości Portugaleto, koło Bilbao, podczas święta kolonii włoskiej doszło do zażół, wywołanych przez przeciwfaszystów. Tłum złożony z elementów lewicowych urządził burzliwą demonstrację i obrzucił kamieniami hotel, w którym zatrzymał się ambasador włoski w Madrycie. Manifestanci rozproszeni byli przez silny oddział policji.

ĆWICZENIA WOJSKOWE W SZAMPANJL

Paryz. — Odbywające się obecnie manewry wojskowe w Szampanii różnią się od dawnych tego rodzaju ćwiczeń tem, że są wyłącznie pokazem postępu, jaki zrobiła armja francuska w motoryzacji. Na polach manewrów nie widać linii tyraljerskich i nie słychać strzałów. Warczą tylko automotaljezy, motocykle i tanki, przykryte gałęziami i liśćmi, aby stały się niewidoczne dla obserwatorów lotniczych. W eksperymencie tym bierze udział 15.000 żołnierzy, a wśród nich jeden pułk kawalerji całkowicie motoryzowany.

75 OFIAR ŚMIERTELNEJ SPIĄCZKI W ST. LOUIS.

Nowy Jonk. — Epidemja śpiączki w St. Louis pociągnęła za sobą dotychczas 72 ofiary śmiertelne. 500 osób leży chorych na śpiączkę.

BANDYTA ZBIEGŁ Z „CELI ŚMIERCI”

Dallas (Texas). — Groźny bandyta Harvey Bailey, który siedział w więzieniu, z powodu uprowadzenia magnata naftowego Urshela z Oklahomy, zbiegł z „celi śmierci” po przepłataniu trzech krat stalowych. Bandyta przy pomocy rewolweru zmusił wartownika do przewiezienia go winda na parter więzienia, skąd następnie zbiegł.

Ponczająca - bezpłatna
WYSTAWA BETONOWA
Park Staszica-Muzeum
Wyroby-maszyny-Informacje

Rola N. Marij Panny w Chrześcijaństwie.

Jeden jest wprawdzie pośrednik pomiędzy Bogiem i ludźmi — Jezus Chrystus. Ale dobroć Boga dała nam jeszcze innych pośredników, którzy przez swoją istotę ludzką stoją bliżej nas, są do nas bardziej podobni, bardziej uchwytni i do naśladowania łatwiejsi. Są to święci, a pomiędzy nimi N. M. Panna specjalnie zajmuje miejsce.

Jej godność i rola wypływa z dogmatu boskiego macierzyństwa. Tajemnica macierzyństwa boskiego N. M. Panny obejmuje nie tylko sam fakt, iż Chrystus z Jej łona wziął naturę ludzką, lecz całe Jej życie religijno-moralne poświęcone na służbę Bogu. Cała wysokość i wzniosłość etycznej indywidualności Marij, jak się wyraża profesor Adam w „Istocie katolicyzmu”, cała głębia Jej dziewiczej ofiary, cała siła Jej wiary, osiąga swój szczyt w słowie, które wyrzekła do Anioła, „Gdy ja służebnica Pańska, niech mi się stanie według słowa Twego”.

N. M. Panna nie tylko dała światu Chrystusa. Ona Go wykarmiła, wychowała i na prace apostołskie wysłała. Ona Go ofiarowała Bogu Ojcu naprzód w świątyni Jeruzolimskiej, a potem pod krzyżem na Kalwarii i zgodziła się na Jego cierpienia i mękę za nas. Jest więc naprawdę

Matką wszystkich ludzi przez tajemnicę Wcielenia i Odkupienia, w których wzięła udział.

Jezus Chrystus założył na ziemi swój Kościół, który ma prowadzić Jego dzieło do skończenia świata. Ma głosić światu Jego nieskalaną naukę. Ma aplikować ludziom łaski nieba przez sakramenta św. Mszy św. i inne praktyki religijne.

N. M. Panna kocha ten Kościół, bo to dzieło Jej Syna. Kocha hierarchję kościelną ustanowioną przez Niego, a więc: papieża, biskupów, kapłanów — tych szafarzy boskich tajemnic. Kocha zakonarzy, które wyrosły z ducha Ewangelji Chrystu swojej dla pełnienia dzieła miłości Boga i bliźniego w pośród ludzi. Kocha też wszystkie dusze ludzkie nieśmiertelne i pragnie, by w nich żył Chrystus i by je zdobył dla niego. Kocha cały Kościół katolicki, który jest tą łodzią symboliczną, w którą w ciągu wieków uderzają ciagle fale i burze spienionej życia ludzkiego. Łódź ta jednak przewozi bezpiecznie do portu zbawienia i wieczności tych, którzy w niej płyną.

N. M. Panna była obecna przy zakładaniu Kościoła. Widziała, jak Chrystus gromadził Apostołów, jak ich przygotowywał na kierowników Kościoła. W wieczorniku zostawała na modłitiwie z Apostołami. Przepędziła razem z nimi dziewięć dni przed Zesłaniem Ducha św. Około Niej i Apostołów gromadzili się wierni, uczniowie i całe zreszcie ludzi, z których po-

stały pierwsze wielkie chrześcijaństwa, te najpiękniejsze czasy w Kościele katolickim.

Marija nie przestaje i nadal spełniać roli Matki w chrześcijaństwie. Ona rozbudza życie wewnętrzne w duszach ludzkich, w rodzinach i narodach. Wyprasa świątobliwych kapłanów, dzielnych katolików świeckich, których nigdy w Kościele nie brakowało i wielkich świętych. Ona się przyczynia do podboju świata dla Chrystusa. Stąd Jej nazwa — Patronka misyj i Królowa Apostołów. Od Jej światła i cudownych obrazów był zawsze jakieś ciepło, jakaś serdeczność i miłość. Świadczy o tem nieprzeliczone i najróżnorodniejsze pielgrzymki ciągnące do Jej miejsc cudami słynących. Jej bractwa, stowarzyszenia, sodalacje marijańskie są prawdziwą szkołą cnót, charakterów i czynów chrześcijańskich. Ona broni chrześcijaństwo od rozkładu wewnętrznego i sekciarstwa i dlatego jest nazwana „Pogromicielką herezy”. Ona się opiekuje całym chrześcijaństwem i nazwaną Stąd też z wdzięczności za tę opiekę Kościół ustanowił wiele świąt dla upamiętnienia cudów tej opieki, naprzykład: M. Boskiej Różańcowej za zwycięstwo nad Turkami pod Lepanto, Imienia Marij za zwycięstwo pod Wiedniem, Królowej Korony Polskiej za zwycięstwo nad Szwedami i za „Cud nad Wisłą”.

Jeżeli się zastanowimy nad rolą, która przypada N. M. Pannie w całokształcie

planu Bożego, to ujrzymy w Niej tę niewiastę błogosławioną między niewiastami, która gromadzi tyle błogosławieństw dla całego świata, ile przekleństwściągnęła pierwsza niewiasta — Ewa — na siebie i na swoje potomstwo przez grzech pierworodny.

Szczęśliwą nazwać się może Częstochowa, iż w murach swoich ma klasztor z cudownym obrazem Matki Odkupicielki świata. Chłubić się może Częstochowa, iż posiada u siebie Jasną Górę. Ale z drugiej strony Częstochowa nie powinna zapominać, iż jest strażą przybożną ziemskiego tronu Marij. A obowiązkiem straży jest czuwać, by do grodu Królowej Korony Polskiej nie wkisłał się duch bolszewicki, duch anarchji moralnej i bezbożnictwa, duch rozwydrzenia i niemiłości do Kościoła i do tego wszystkiego, co ma związek z Kościołem. Ten duch zastrzy jadem antychrysta jest przeciwny Królestwu Marij i Jej świętej i wzniosłej roli Matki wszystkich ludzi. Przed tym duchem zamaskowanym przestrzegą nas Syn Marij — Jezus Chrystus, kiedy mówi w Ewangelji św. Mateusza 7. 15 „Strzeżcie się pilnie fałszywych proroków, którzy do was przychodzą w owczej okryzce, a wewnątrz są wilkami drażniącymi. Z owoców ich poznacie je. Izali zbierają z ciernia jagody winne, albo z ostu figi? Tak wszelkie drzewo dobre owoce dobre rodzi, a złe drzewo, owoce złe rodzi”.

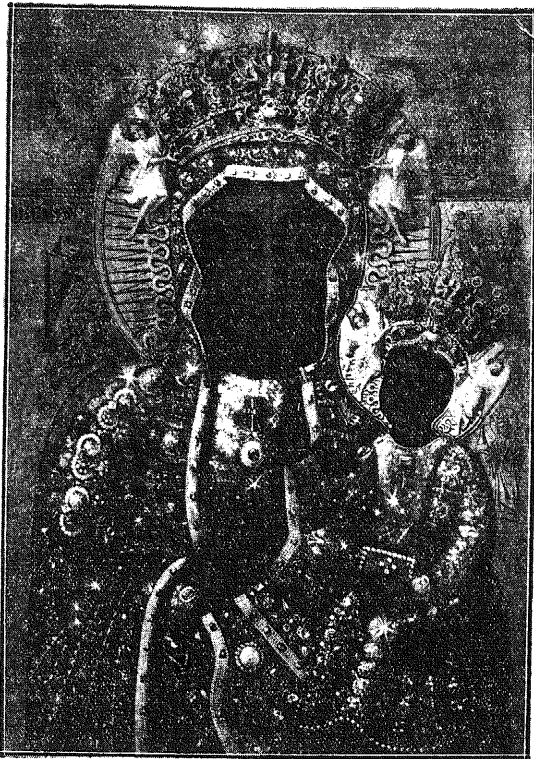
Liczba katolików na świecie.

Według najnowszego zestawienia ilość wszystkich katolików na całym świecie wynosi obecnie 351.839.665 z następującym podziałem na poszczególne części świata: Europa — 201.855.900 katolików, Azja — 17.038.874, Afryka — 5.387.678, Ameryka — 125.569.905, Australia — 1.987.308 — razem 351.839.665.

Liczba ta, aczkolwiek wcale pokazuje i rośnie z roku na rok, mała jest w porównaniu z przeszło tysiącem milionów czyli jednym miliardem pogan. Ile więc jeszcze potrzeba rąk roboczych i czasu na przearanie dla Chrystusa Pana rozległych ziem, zamieszkałych przez tych, co żyją „w cieniu śmierci”.

Nie napróżno modlimy się codziennie: „Przyjdź Królestwo Twoje”. Ma ono przecież rozszerzać się, powiększać zasięg swoich wpływów, objąć całą ziemię. Kiedy ta chwila nastąpi? Od nas to zależy, bo Bóg, który w swej dobroci nas odkupił, chce przez nas innych zbawić. My, którzyśmy już otrzymali światło prawdziwej wiary, mamy je nieść innym, by ci również przez poznanie Ewangelji Chrystusa dostąpili szczęścia wiekuistego w niebie. My, którzy tak obficie czerpiemy z owoców odkupienia, winniśmy niczego nie szczędzić, aby inni z nich korzystali mogli. Ale jest to niemożliwe bez pewnego wysiłku z naszej strony. Polega ono na darzeniu współpracą tych, co z urzędu swego powołani są do nawracania, aby jako misjonarze w dalekich krajach, nieraz dzikich jeszcze, głosić słowo Boże. A współpracować z nimi może i powinien każdy katolik przez zapisywanie się w poczet członków do Papieskich Dziel Misyjnych, wspomagających misję modlitwą i ofiarą, za które buduje i utrzymuje się liczne kościoły, szkoły, sierocińce, przytulki i szpitale, rozrzucone po wszystkich terenach misyjnych.

Cyfr są martwe. 351 milionów katolików i przeszło 1.000 milionów pogan! Czyż jednak ta ostatnia liczba wymownie nie świadczy o konieczności współpracy misyjnej, o obowiązku popierania misji, aby te liczne rzesze pogan nareszcie coś usłyszały o Jezusie, Odkupicielu i Zbawicielu świata? Czyż nie przypomina nam, że każdy z nas bez względu na

Cudowny obraz Małgi Bęskiej Częstochowskiej.

wiek, płeć, wykształcenie i zawód winien być gorliwym współpracownikiem misjonarzy, jako było w zaraniu istnienia naszego Kościoła, gdzie apostołom w nawracaniu niewiernych pomagają kupcy, żołnierze, kobiety i niewolnicy?

Oby więc wyżej przytoczone cyfry obudziły nas z uspienia, rozbudzając w nas ducha misyjnego i sprawiły, abyśmy stanęli ramię przy ramieniu, gotowi wspólnymi siłami, współpracą misyjną wszystkich zdobyć dla Chrystusa-Króla.

nastąpi w złotych według równowartości złotego w złocie, ustalonej na zasadzie art. 16 rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z dnia 5 listopada 1927 roku w sprawie zmiany ustroju pieniężnego (Dz. U. R. P. Nr. 97, poz. 255). Wyplata kapitału i odsetek odbywać się będą bez żadnych ograniczeń i potrąceń w instytucjach wskazanych przez ministra skarbu.

Art. 7. Obligacje 6 proc. pożyczki wewnętrznej przyjmowane będą według ich wartości imiennej przez wszystkie kasy urzędów skarbowych na spłatę należności z tytułu podatków od spadków i darowizn.

Art. 8. Obligacje 6 proc. pożyczki wewnętrznej oraz przychody z tych obligacji zwolnione są od wszelkich podatków i dania państwowych oraz samorządowych.

Art. 9. Obligacje i kupony 6 proc. pożyczki wewnętrznej nie ulegają żadnemu zajęciu, nie wyłączając zajęcia z tytułu należności publiczno-prawnych.

Art. 10. Obligacje 6 proc. pożyczki wewnętrznej mają wszelkie prawa papierów wartościowych i mogą być używane do lokowania kapitałów fundacyjnych, kościelnych, korporacji publicznych, kasy cywilnych i wojskowych oraz depozytów.

Art. 11. Obligacje 6 proc. pożyczki wewnętrznej nie przedstawione do zapłaty w przeciągu lat 10 od dnia ich płatności ulegają przedawnieniu. Nie przedstawione do zapłaty kupony 6 proc. pożyczki wewnętrznej ulegają przedawnieniu za upływem lat 5 od ich płatności.

Art. 12. Upoważnia się ministra skarbu do pokrywania kosztów związanych z emisją 6 proc. pożyczki wewnętrznej z wpływów uzyskanych ze sprzedaży tej pożyczki.

Art. 13. Wszystkie inne warunki 6 proc. pożyczki wewnętrznej, a w szczególności termin otwarcia subskrypcji, cena sprzedaży, sposób i warunki dokonywania spłat należności za obligacje oraz termin wydania obligacji subskrypcentom, termin dopuszczenia obligacji na giełdę, określenia warunków cesji i transakcji obligacjami ustali minister skarbu.

Art. 14. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się ministrowi skarbu.

Art. 15. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Premjer Jędrzejewicz

o pożyczce.

Warszawa. — Z okazji ogłoszenia dekretu o pożyczce PAT, podaje następujące oświadczenie prezesa Rady ministrów Janusza Jędrzejewicza o pożyczce wewnętrznej:

Rozporządzenie Prezydenta Rzplitej o wypuszczeniu pożyczki wewnętrznej jest realizacją jednego z tych sposobów zasilania finansów publicznych, których zastosowanie przewidziane było już dawno. Dzięki celowemu przeprowadzeniu oszczędności, stopniowemu upłynięciu rezerw skarbu, przystosowaniu się do zmieniających się warunków, przetrwałymi latami kryzysu bez naruszenia podstaw gospodarki publicznej i waluty.

Dzisiaj finanse nasze wykazują odporność, wysuwającą nasz kraj do czołowej grupy tych nielicznych państw, które zachowały wolny obrót pieniędzy z zagranicą i które honorowały skrupulatnie swe zobowiązania pieniężne.

Wyłożenie do subskrypcji pożyczki wewnętrznej przypada na moment powrotu zaufania do kredytu.

Dokonane ostatnio przez Polskę operacje kredytowe na cele inwestycyjne, oraz liczne oferty na takie kredyty z gwarancją skarbu państwa upoważniają do przypuszczenia, że na tym odcinku przekroczyliśmy już martwy punkt.

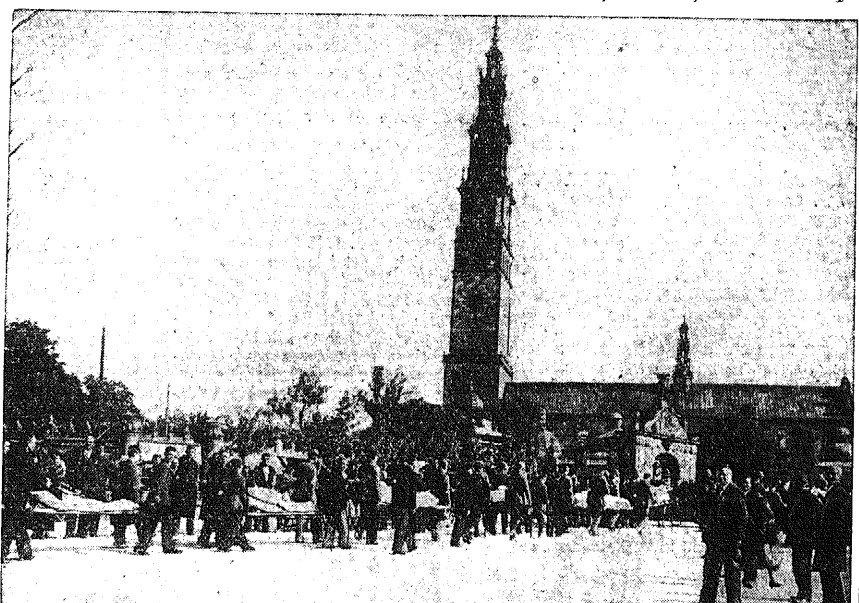
Oczywiście, gdy chodzi o pożyczkę na potrzeby bieżące, w pierwszym rzędzie musimy się oprzeć na własnych siłach. Państwo, które wypełniao punktualnie i bez zastrzeżeń swe zobowiązania i nadal z całą ścisłością je wypełnia, ma prawo odwołać się do kredytu u swych obywateli.

Wytrwaliśmy zwycięsko wśród wstrząsów, które zwichnęły organizację finansową wielu krajów, zdawałoby się silniejszych gospodarczo niż nasz. Dzisiaj, gdy najniebezpieczniejsze momenty są już po za nami, musimy przez własne siły opanować pozostałe jeszcze trudności. Musimy mieć wiarę we własne siły, a walkę o utrzymanie niezależności gospodarczej doprowadzimy do zupełnego zwycięstwa.

Widok Jasnej Góry od strony kościoła św. Barbary.

Obrazek z pielgrzymki nieuleczalnie chorych (dnia 28 maja 1933 r.). Sodalisi, członkowie „Sokoła” i Hallerczycy, spełniając zaszczytną rolę honorowych pielęgniarzy, przenoszą chorych do Cudownej Kaplicy. Na prawo główne wejście t. zw. brama Lubomirskich, za którą następują trzy dalsze, t. j. Stanisława Aug. Poniatowskiego, M. B. Bolesnej i Basztowa.

RUCH HITLEROWSKI W RUMUNJI ROSNIE.

Czerniowce. — Według sprawozdania władz policyjnych, agitacja komunistyczna w całej północnej Rumunii uległa w ostatnim czasie znacznemu osłabieniu.

Wzmogła się natomiast akcja skrajnych elementów hitlerowskich, prowadzona w przeważnej części przez żywo napływowe. Prasa notuje pogłoskę o zamiarze władz utworzenia w środkowej Rumunii obozów koncentracyjnych dla wszelkiego rodzaju elementów wyrotowanych.

DŹWIĘKOWE KINO „LUNA”
Najlepsza filmowa komedia
10% DLA MNIE
w rol. ul. Krakowski, Walter, Hanklowicza
i inni

Dekret o pożyczce wewnętrznej ogłoszony.

Warszawa. — „Dziennik Ustaw” R. P. z dnia 7-go b. m. zamieszcza następujące rozporządzenie Prezydenta Rzplitej z dn. 5-go września 1933 roku o wypuszczeniu pożyczki wewnętrznej:

Na podstawie artykułu 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 25 marca 1933 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzplitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 29, poz. 249) postanawiam co następuje:

Art. 1. Upoważnia się ministra skarbu do wypuszczenia 6 proc. pożyczki wewnętrznej w nominalnej wysokości 120 milionów zł. w zlocie w obligacjach imiennych.

Art. 2. Cena sprzedaży obligacji 6 %

pożyczki wewnętrznej nie może być niższa, niż zł. 90 — 100.

Art. 3. 6-proc. pożyczka wewnętrzna podlega jednorazowemu wykupowi po upływie lat 10 od jej wypuszczenia. Minister skarbu może zarządzić przedtem całkowity lub częściowy wykup pożyczki po upływie lat 3 od daty jej wypuszczenia.

Art. 4. Odsetki od obligacji 6 proc. pożyczki wewnętrznej płatne będą w stosunku 6 od sta rocznicę z dołu w dniu 2 stycznia i 1 lipca każdego roku za zwrotem kuponu.

Art. 5. Kapitał i odsetki 6 proc. pożyczki wewnętrznej zabezpiecza się całym ruchomym i nieruchomym majątkiem państwa.

Art. 6. Wyplata kapitału oraz odsetek

**MANIFESTACYJNY POGRZEB
MIN. LEYGUESA W PARYŻU.**

Paryż. — W środę odbył się pogrzeb państwowego ministra marynarki Leyguesa przy nader licznych udziałach publiczności. Po ceremoniach kościelnych ustawiono trumnę ze zwłokami przed Pałacem Inwalidów. Wzdłuż całej drogi tworzyło wojsko szpalery. Na wielkim placu przed pałacem ustawione były trybuny dla gości urzędowych, zaś wielotysięczny tłum publiczności ustawił się dokoła w wielkim promieniu, by wysłuchać przemówienia żałobnego premiera, który zaznaczył między innymi, że mało narodów może się chlubić posiadaniem w swych szeregach jednego ministra przy czterdziestu lat bez przerwy. Leygues walczył zawsze w pierwszym szeregu, gdy chodziło o ochronę republiki czy ojczyzny.

Następnie odbyła się defilada wojsk przed trumną przy dźwiękach marsza „Już nie będą mieli Alzacji i Lotaryngii”.

**Zajścia antyżydowskie
W PARYŻU.**

Paryż. — Dzielnica Montparnasse była ub. nocy widownią bóki pomiędzy członkami nacjonalistycznej organizacji młodzieży „Jeunes patriotes” a grupą żydów, uchodźców z Niemiec. „L'Echo de Paris” w następujący sposób przedstawia przebieg zajścia: Kilku młodych ludzi, śledzących na tarasie kawiarni, było świadkami krytyki rządu francuskiego, wypowiedianej głośno i w jaskrawej formie przez towarzystwo, zajmujące sąsiedni stół i złożone z żydów niemieckich. Po ostrej wymianie zdań doszło do rękoczynów, przyczem publiczność stanęła po stronie młodych ludzi, wyrażając swą aprobatę okrzykiem: „niech żyje Francja”. „L'Echo de Paris” dodaje, że czas położyc kres prowokacyjnemu zachowaniu się uchodźców z Niemiec w stolicy Francji.

**KATASTROFALNA SUSZA
W ANGLJI.**

London. — Posucha w Anglii przybiera znowu katastrofalne rozmiary. Wszelkie nadzieje na deszcz, który w ubiegłym tygodniu padał tylko w ciągu jednej nocy, są daremne. W wielu częściach Anglii nie ma paszy dla bydła i daje się od czuć brak wody. Susza powoduje także groźne pożary. Ubiegłej nocy zapaliło się pole w pobliżu słynnego obozu wojskowego Aldershot. Spaliły się na przestrzeni 4-ch mil krzewy, wrzosy i karcznie. Pożar groził zniszczeniem pobliskiej małej wioski. 2.000 żołnierzy z Aldershot otoczyło pola i podjęło systematycznie akcję gaszenia pożaru. Spłonęła też bażantarnia, przyczem 3.000 bażantów padło ofiarą ognia.

**Delegacja węgierska
bęga Polskę.**

Katowice. — W dniu wczorajszym na przebieg gości węgierskich wydał bankiet Towarzystwo węgiersko-polskie w Katowicach.

Goście węgierscy zwiedzili gmach województwa, Sejm śląski, Muzeum śląskie, zakłady techniczne itd. Delegacja wycieczki złożyła wizytę wojewodzie Grażyńskiemu.

O godz. 10-ej wyjechał z Częstochowy w towarzystwie ks. Biskupa dr. T. Kubiny ks. Prymas Serebi. Obaj dostojnicy kościoła zajęli do ks. Biskupa Adamskiego, gdzie odbyło się śniadanie, w którym wziął również udział wojewoda Grażyński.

O godz. 12 m. 30 wycieczka węgierska wraz z ks. Prymasem Serebi wyjechała z Katowic. Na przybycie ks. Prymasa na dworcu oczekiwali wiceprezydent miasta Skudlarz. Na dworcu ustawiły się oddziały honorowe skautów i skautek katowickich. Do ks. Prymasa przemówił jeden ze skautów młodocianych, a skautka wręczyła ks. Prymasowi bukiet kwiatów polnych.

Wśród dźwięków hymnu węgierskiego i polskiego, oraz okrzyków: „Niech żyje Polska!” i „Niech żyją Węgry!” wycieczka węgierska odjechała z Katowic. Opuszczając Katowice, wycieczka węgierska wysłała telegram do ministra spraw zagr. J. Becka i prezydenta m. Krakowa p. Kaplickiego.

**SPODZIEWANA WIZYTA PREMIERA
RUMUNSKIEGO W MARSZ. PIŁSUD-
SKIEGO W ZALESZCZYKACH.**

Zaleszczyki. — Krążą pogłoski, że w krótkim tygodniu pobytu Marsz. Piłsudskiego w Zaleszczykach spodziewany jest przyjazd z Bukaresztu premiera rumu-

skiego. Przyjechać ma również do Zaleszczyk min. Beck.

**REDUKCJA KATEDR
NA UCZELNIACH WARSZAWSKICH.**

Warszawa. — Wyższe uczelnie warszawskie otrzymały już pisma ministerstwa oświaty z prośbą o wyrażenie opinii co do możliwości zmniejszenia liczby katedr.

Na wydziale prawniczym warszawskim projekt redukcji dotyczyłby dwóch katedr, w tem katedry ekonomii. Na politechnice warszawskiej również aktualny jest projekt zwinięcia kilku katedr.

**Nominacja dwóch wiceministrów
skarbu oraz przemysłu i handlu.**

Warszawa. — P. Prezydent Rzplitej zarządzeniem z dnia 6 b. m. przeniósł podsekretarza stanu w ministerstwie skarbu p. Kazimierza Rożnowskiego w stan nieczynny. Jednocześnie p. Prezydent Rzplitej mianował dotychczasowego dyrektora departamentu administracyjnego w min. spraw zagr. p. Wacława Jędrzejewicza podsekretarzem stanu w min. skarbu oraz szefa biura inspekcji przedsiębiorstw w min. skarbu p. Henryka Florja-Rajchmana podsekretarzem stanu w min. przemysłu i handlu.

**NOWE SZKOŁY POLSKIE NA BIAŁO-
RUSI SOWIECKIEJ.**

Wilno. — Władze sowieckie w okręgu mińskim zezwoliły na uruchomienie dwóch szkół polskich i jednej w powiecie Krasławskim. Do szkółek uczeszcza 350 dzieci narodowości polskiej.

**WYSOKI KOMISARZ ROSTING
INTERWENUJE ENERGICZNIE.**

Gdańsk. — Wysoki Komisarz Ligi Narodów p. Rosting w ciągu ostatnich 2-ch dni trzykrotnie interwenjował w senacie w związku z wypadkami, które ostatnio zaszły na terenie Wolnego Miasta, które zagrożają bezpieczeństwu publicznemu, w stanowiący sposób domagający się od senatu energicznych zarządzeń.

**Delegacja profesorów
pojedzie starać się o utrzymanie skaza-
nych na zwinięcie katedr uniwersyte-
ckich.**

Kraków. — W uzupełnieniu komunikatu w sprawie zwinięcia kilku katedr na Wszechnicy Jagiellońskiej donosimy, że sfer uniwersyteckie zdecydowały wysłać delegację do p. ministra wyznań religijnych i oświecenia publ. celem interwencji w kierunku utrzymania przynajmniej niektórych z pośród „skazanych” na zwinięcie katedr profesojskich. Skład delegacji jeszcze nie jest definitelyj ustalony.

Katedrą przyznaną przez M. W. R. i O. P. na Wydziale Teologicznym jest druga katedra filozofii chrześcijańskiej. (Dotychczas była tylko jedna, którą zajęte znakomity uczyony, ks. rektor dr. Konstanty Michalski). Kreowaniem drugiej katedry filozofii na Wydziale Teologicznym stoi w związku z rozbudową studjów teologicznych i rozszerzeniem okresu tych studjów z pięciu lat na sześć, z tem, że podbudowa czteroletniego do studjum Teologii będzie dwuletnie studjum filozofii chrześcijańskiej.

Drugą katedrę filozofii chrześcijańskiej obejmuje ks. prof. dr. J. Salamucha z Warszawy.

REDUKCJA KATEDR WE LWOWIE.

Lwów. — W kołach uniwersyteckich Lwowa krążą od kilku dni pogłoski o zamierzonym zwinięciu kilku katedr na u-

niwersytecie i politechnice. Pogłoski te są oparte na tem, że ministerstwo oświaty zażądało od władz uniwersyteckich i politechniki opinii w sprawie niektórych katedr. Dotychczas wymienione są następujące katedry, które uważane są jakoby za zagrożone: anglistyki prof. Tarnawskiego, filozofii klasycznej prof. Ganszyńca, historii sztuki prof. Kozickiego, matematyki prof. Rózewicza, dalej na politechnice kilka katedr wydziału ogólnego i jeszcze kilka innych.

WYMIANA WIĘZNIÓW Z SOWIETAMI

Stołpce. — W Kołosowie dokonano wymiany więźniów między Polską a Rosją. Ze strony polskiej wydany został Stanisław b. poseł białoruski, Taraszkiwicz, a ze strony sowieckiej Olechnowicz poeta białoruski, który przed 7 laty wymięgował do Mińska, gdzie zamierzał założyć teatr. Zaaszczowano go, osądzono na 10 lat więzienia, z czego 7 lat odsiedział.

**Pogłoskę o udziale kawalerji
tureckiej i sowieckiej w uroczystościach
krakowskich.**

Kraków. — Jak już donosiliśmy, w związku z 250 rocznicą Odsieczy Wiedeńskiej i wspaniałemu zwycięstwom oręża polskiego, a głównie polskiej husarii, odbędzie się w Krakowie dnia 6 października obrzymie, podniosłe uroczystości. Na uroczystości te przybędzie Marsz. Piłsudski.

W ramach uroczystości odbędzie się na Błoniach krakowskich wspaniała rewijska wojskowa, w której weźmie udział 12 pułków kawalerji, przedstawiciele poszczególnych ziem polskich. Rewijska wojska odbierze osobiście Marsz. Piłsudski. Będzie to symboliczny hold naszej armji ku czci wielkiego wodza i króla Jana III Sobieskiego.

W związku z temi uroczystościami — jak podaje lwowska „Gazeta Poranna” — Marsz. Piłsudski nie chcą, by święto kawalerji miało charakter ze względu na rocznicę wiedeńską, uroczystości antytureckiej, wystosował zaproszenie do wzięcia udziału w święcie do niektórych zaprzyjaźnionych, względnie sąsiadzkich państw, a więc przedewszystkiem do Turcji, oraz do Sowietów.

Zaproszenie do Sowietów zostało podobno wystosowane osobiście do Budiennego, jako szefa kawalerji armji czerwonej.

**24 SAMOLOTY ROZPĘCZYŁY LOT
DOOKOŁA POLSKI.**

Warszawa. — Wczoraj o godz. 5 rano na lotnisku Mokotowskim odbył się start samolotów turystycznych do lotu okrężnego.

Do startu stanęło 24 samoloty, ponieważ poprzedniego dnia wycofała się lotniczka p. Wanda Olszewska, z powodu defektu silnika.

O godz. 6.05 pierwsza maszyna t.zw. Piłota Giedroycia, „P. Z. L. 5” lądowała w Białej Podlaskiej. Start i lądowanie na lotnisku w Białej Podlaskiej odbywają się od godz. 6.05 do 6.55. Z Białej Podlaskiej nadchodzi do Aeroklubu R. P. wiadomość, że pilot Korbel na „R. D. W. 22” wycofuje się z zawodów z powodu defektu oliwienia.

Pilot z Aeroklubu Krakowskiego Tadeusz Tyrała, który leci na samolocie „S. 1”, musi opóźnić start z powodu pęknięcia silnika.

Zawodnicy z Białej Podlaskiej lecą na Grodno i Wilno, a stamtąd przez Mołdeczno i Baranowice do Łucka. Ogółem mają przebyć w dniu 6 bm. 991 km. Samolot „RWD 4”, na którym leciała

Danuta Sikorzanka, skapotał w Grodnie, przyczem został uszkodzony ster kierunkowy i śmigło. Wobec tego p. Sikorzanka zmuszona jest wycofać się z zawodów i do Warszawy powraca koleją.

Aeroklub R. P. otrzymał meldunek z Łucka, że 21 samolotów, biorących udział w konkursie samolotów turystycznych, wylądowało szczęśliwie w Łucku. Zawody w dniach rannych startują do dalszego lotu okrężnego.

Obywatel polski

padł od kul hitlerowców w Gdańsku

Gdańsk. — Wczoraj zaszczę w Lotnem Mieście nowy wypadek napadu hitlerowców na Polaków, zakończony tym razem śmiertelnie.

Dotychczas istnieje tylko komunikat policji gdańskiej, który, jak zwykle, stara się zrzucić winę za zajście na zastrzelonego.

Ponieważ chodzi o obywatela polskiego, władze polskie wdrożyły energiczne śledztwo, by ustalić przebieg wypadku.

Według sprawozdania policji rzecz się przedstawia następująco. Policja została zawiadomiona, że w miejscowości Styblan wynikła bijatyka, wywołała przez Polaków młeczarza Tomasza Zielińskiego i niejakiego Dominika Wardyna. Policja aresztowała Zielińskiego, nie mogła natomiast odnaleźć Wardyna.

W czasie poszukiwań usłyszeli urzędnicy policjany z drugiego końca miejscowości wielki hałas. Kiedy w tym kierunku pobiegli znaleźli Wardyna z raną postrzałową. Rannego przeniesiono natychmiast do biura zarządu gminy, gdzie w chwili potem zmarł.

Policjanci zostali przez członków S. A. poinformowani, że Wardyn miał im grozić nożem, i że w obronie własnego życia musieli (!) go zastrzelić. Wobec braku odpowiednich materiałów, trudno jest ustalić istotny przebieg wypadku.

**KASA CHORYCH BEZ ŻYDOWSKICH
LEKARZY.**

Gdańsk. — Gdańska Kasa Chorych, wzorując się na postępowaniu kas chorych w Niemczech odmówiła w kilku wypadkach lekarzom żydom prawa leczenia swych członków. W związku z tem lekarze żydzi na terenie W. M. Gdańska zamieścili na swój koszt ogłoszenie w piśmie gdańskich, zwracające uwagę na rozporządzenie senatu, stwierdzające nie dopuszczalność takiego postępowania kas chorych.

EMIGRACJA DO PALESTYNY.

Warszawa. — Onegdaj o godz. 12 m. 25 wyjechało z Warszawy 270 emigrantów i pionierów („chaluców”), udających się via Triest do Palestyny.

**ANTYŻYDOWSKIE WYSTAPIENIA
RUSINÓW.**

Lwów. — Prasa żydowska donosi że Lwowa o nowych wystąpieniach antyżydowskich Rusinów. Akcja antyżydowska w Małopolsce Wschodniej prowadzona jest przez Rusinów i rozwija się w dalszym ciągu. W Kole, Koryczynie i Synowodku wybito ostatnio około 200 szyb w mieszkaniach żydowskich. Wśród narodowców ruskiej policji dokonana licznych aresztowań.

REWIZJA W BÓŻNICY.

Lwów. — Funkcjonariusze straży granicznej przeprowadzili rewizję w domu modlitwy przy ul. Żółkiewskiej 25, gdzie w szafie dla przyborów modlitewnych znaleziono sacharynę. Aresztowano w bóżnicy znanego przemytnika Lakiernika.

Z procesu kobryńskiego

Kobryń. — W środę wznowiono posiedzenie sądu doraźnego w Kobryniu przeciwko 9 członkom KPZB, oskarżonym o napad zbrojny na posterunek policjany w Nowosiołce.

Na stole przed trybunałem leżały dowody rzeczowe: karabiny z dorobionymi ręcznymi kołbami, szabla i koszyk oskarżonej Reginy Kapłanówny oraz jej chłopięce ubranie, którego używała.

Po zredagowaniu 11 pytań dla biegłych o celach KPZB, stosunku jej do spraw narodowościowych i kwestji zmian granicy północno-wschodniej w świetle dokumentów partyjnych, na wypadek zbrojnego powstania, zarządzone przerwy.

Po przerwie składali zeznania biegły Wysopiński, który mówił o terrarze, słyszonym przez Partję Komunistyczną Zachodniej Białorusi względem świadków oskarżenia, dalej referent wydziału bezpieczeństwa urzędu woj. w Pińsku, Ty-

Dożynki u P. Prezydenta Rzeczypospolitej. Moment ogólnopolskiego Święta dożynkowego w Spale, przedstawiający jeden z obrzędów, symbolizujących rok na wsi według dawnych zwyczajów, a mianowicie wiązanie gospodarza przy żniwie.

czyński i radca wydziału bezpieczeństwa M. S. W. Bach.
 Ostatni ekspert, przywódcą Bundu dr. Erlich z Warszawy, nieco odmienne ujął swą ekspertyzę i wskazał, że K.P.Z.B. dąży do samookreślenia Białorusi albo przez przyłączenie do Rosji, albo przez przyłączenie do Polski w razie skomunizowania, lub wręcz utworzenia samodzielnego państwa białoruskiego. Biegły podkreślił niesłychaną dyscyplinę, panującą w partii komunistycznej. Komintern nie liczy się z dążeniami wyższych lub niższych jednostek partyjnych.

Na tem przerwano rozprawę do godz. 17-ej, poczem rozpoczęły przemówienia strony.

ŚMIERĆ LOTNIKA POD TORUNIEM.

Toruń. — W środę, dnia 6 b. m. wydarzyła się w okolicy Mirakowa pod Chelmżą katastrofa lotnicza, której szczyt góły przedstawiły się następująco: O godz. 11-ej przed poł. wyleciał z lotniska 4 p. lotn. w Toruniu na aparacie myśliwskim ppor. 4 p. lotn. Eugeniusz Fiks, który miał odbyć lot ćwiczebny. Pilot skierował aparat w stronę Chelmży i tam rozpoczął wykonywać swoje zadanie. W pewnej chwili samolot, który znajdował się zbyt nisko nad ziemią, zahaczył najprawdopodobniej o drzewo i runął na ziemię, rozbijając się na szczątki i grzębiąc pod gruzami lotnika.

Ppor. Fiks poniósł śmierć na miejscu. Martwe zwłoki wydobyto z pod szczątków samolotu i przewieziono natychmiast samochodem do Torunia, gdzie umieszczono w kostnicy szpitala okr.

Zabły uczeń Klimaszewski bronii cudzego mieszka.

Wilno. — Dalsze dochodzenia policyjne w sprawie zabójstwa ucznia szkoły powszechnej Klimaszewskiego ustaliły, że zauważył on kilku złodziejasków, którzy usiłowali ścignąć paczkę z przejeżdżającego wozu chłopskiego. Kiedy Klimaszewski chciał jednego z nich zatrzymać, towarzyszył owego złodzieja, nazwiskiem Chaim Szabas, ugodził go śmiertelnie szczyrakiem. — Dochodzenia w tej sprawie w toku.

W związku z informacją o przebiegu tragicznego zajęcia uległy konfiskacie 3 wieczorne pisma żydowskie za podanie fałszywych wiadomości o przebiegu zajęcia.

Wczoraj odbył się pogrzeb ucznia Klimaszewskiego, zabitego przez syna złodzieja Chaima Szabasa. Pogrzeb odbył się w spokoju. Trumnę ze zwłokami zaniesiono na cmentarz najbliżsi krewni i znajomi. W pogrzebie wzięły udział delegacje szkolne. Pogrzeb odbył się rano bez za-

Usta, które proszą o pocałunek...

Ten osławiony rząd zębów jak penny wprawia w zachwyt każdego mężczyznę. Jeszcze dziś prosimy użyć pasty Colgate, gdyż ta pasta spełnia całkowicie swoje zadanie. Nierówno poleruje i nadaje blask powierzchni zębów, ale oczyszczane są także miejsca, gdzie nie dociera szczoteczka do zębów. Poza tym pasta Colgate ma zaletę wyjątkowo miłego smaku i pozostawia stale świeży i czysty oddech.

Nieżycy oddech jest zazwyczaj skutkiem pozostałych między zębami resztek jedzenia. Colgate radykalnie temu zapobiega.

Colgate Palmolive Sp. z o.o.

Zi. 2.
Zi. 1.

Wymawiac: Kolgejt.

powiedzi, aby uniknąć licznych przybycia publiczności i nie dopuścić do zajęcia. Przez cały dzień w mieście krążyły patrol policyjne. W mieszkaniu Szabasa nieznani sprawcy wybili szyby.

Wstrząs ziemi w Stanisławowie.

Stanisławów. — 5 b. m. dał się odczuć na terenie Kosowszczyzny wstrząs ziemi, który na szczęście nie był groźny i trwał kilka sekund. Prócz wywrócenia kilku drzew i powstania w ziemi szelelin nie zanotowano żadnych większych szkód, wywołanych przez ten wstrząs, który został spowodowany najprawdopodobniej ruchami gazów podziemnych. Trzęsienie to dało się najbardziej odczuć na terenie Kosowa, przedmieścia Moskałówki oraz Pistrynia, wywołując panikę wśród ludności. Na poloninach i pastwiskach bydło poczęło uciekać. Ludność snuje na ten temat rozmaite przepowiednie.

W nocy na 4 b. m. około godz. 2-ej odczuło w Kosmaczu i Jablonowie, tuż za Kołomyją, lekkie trzęsienie ziemi, które trwało 1-2 sekund. Szkody żadnej nie zanotowano.

MORDERCA POZNAŃSKI UŁASKAWIONY.

Poznań. — Franciszek Różewicz, skazany przez sąd dorozny w Poznaniu za zamordowanie swej żony na karę śmierci, został ułaskawiony.

Około godz. 14 nadeszła odpowiedź od p. Prezydenta, zawiadamiająca, że skorzystal z prawa łaski i zamiast skazanemu karę na dożywotnie więzienie. Wiadomość tę skazany przyjął bez żadnego wrazenia.

— Z ruchu patniczego. Tradycyjnym zwyczajem na uroczystości Narodzenia Najsw. Marij Panny ze wszystkich stron kraju przybywają na Jasną Górę niezliczone pielgrzymki. Zazwyczaj jest to najwięksi, doroczny zjazd pątników. Już też od środy ulicami miasta przeciągają kompanie pod przewodnictwem kapłanów i rozlegają się pobożne pieśni czy dzwinki orkiestr idących pielgrzymek. W czwartek od wczesnego rana wzmógł się znacznie napływ pielgrzymek, które dały jedną za drugą i do godz. 11-ej r. przybyło ich przeszło 60 w ogólnej liczbie 12.720 osób.

— Od Redakcji. Dzisiejszy numer naszego pisma poświęciłmy uczczeniu dorocznej uroczystości Narodzenia Najsw. Maryi Panny.

Barwnie ilustrowany ten numer „Gońca Czesz.” zawiera 8 stronice druku i kosztuje tylko 10 groszy.

— Poświęcenie gmachu przy gimnazjum Biskupim w Wieluniu. Najdostojniejszy Arcypasterz diecezji częstochowskiej J. E. ks. Biskup dr. T. Kubina w dn. 10 września r. b. dokona poświęcenia nowego wzniesionego gmachu przy gimnazjum Biskupim w Wieluniu, przeznaczanego na bursę i salę gimnastyczną.

Program uroczystości jest następujący: msza św. o godz. 10-ej r. w kościele farnym, celebrowana przez Jego Ekscelencję; poświęcenie gmachu przy udziale przedstawicieli władz państwowych, duchowieństwa i organizacji; akademija, urządzona staraniem młodzieży gimnazjalnej.

— Otwarcie wystawy regionalnej. Symfonicznego aktu przecięcia wstęgi na wystawie regionalnej przemysłu częstochowskiego, która zostanie otwarta w dzisiejszy piątek o godz. 11-ej rano, dokona wojewoda kielecki p. Jerzy Paciorekowski.

— Pożyczka dla rzemiosła częstochowskiego. Jak nas informuje Okr. Tow. Rzemieślnicze w Częstochowie, rząd przyznał rzemiosłu częstochowskiemu 35,000 zł. pożyczki zwrotnej w ciągu 6-ciu miesięcy. Sumą powyższą dysponuje Komunalna Kasa Pożyczkowa, gdzie też należy kierować odpowiednie podania.

Z walnego zebrania prezesów i opiekunów Kół Młodzieży Polsk. Cz. Krzyża.

W ub. niedzielę w sali Gimn. Państw. im. H. Siemkiewicza odbyło się zebranie opiekunów i prezesów z istniejących Kół Młodzieży P. C. K., oraz delegatów ze szkół powszechnych, w których Kola Mł. P. C. K. nie istnieją.

Zebrań miało na celu zdanie sprawozdań z pracy Kół Młodzieży P.C.K. za rok szkolny 1932/33 i omówienie programu pracy za rok 1933/34. Zebranie otworzył jako wiceprzewodniczący Komisji Oddziałowej Kół Mł. P.C.K. p. inspektor R. Bień podkreślając w swem dłuższem przemówieniu znaczenie i wpływ pracy czerwono-krzyżskiej na wychowanie obywatelskie i społeczne wśród młodzieży szkolnej.

Następnie opiekunowie złożyli sprawozdania z działalności Kół Mł. P.C.K., z których okazało się, że Kola Młodzieży P.C.K. przeprowadzają: dożywianie biednych dzieci, ofiarowywanie odzieży i pomocy naukowych, a nawet jedno z Kół przy pomocy Komitetu Rodzicielskiego zorganizowało kolonje letnie, na które wysłało około 40 dzieci. Przeprowadzają konkursy zdrowia, dekoracje sal szkolnych, korespondencje między - szkolną i z zagranicą, prowadzą apteczki szkol-

ne, czuwają nad czystością sal i młodzieży kolegów (mek) i t. p.

Po sprawozdaniu z pracy opiekunów Kół, prezes Oddziału P.C.K. p. E. Wnęk przystąpił do omówienia prac na rok 1933/34. Kola mają zwołać walne zebrania i przeprowadzić wybory nowych zarządów, nabyć sztandary, których koszt wyniesie około 18 zł., zaprenumerować pismo „Czyn Młodzieży P.C.K.”, mają nadal prowadzić dożywianie, zbieranie odzieży i pomocy naukowych dla biedniejszych kolegów (mek), prowadzić korespondencje między - szkolną, sporządzać albumy strojów narodowych i przesyłać dla kolonii Polskich zagranicą.

Należy nadmienić, że w szkołach powszechnych na terenie m. Częstochowy istnieją 18 Kół Mł. P.C.K. z ogólną ilością członków 1960.

— Najbliższy transport emigrantów do Stanów Zjednoczonych. Najbliższy okręt linii Gdynia - Ameryka do Stanów Zjednoczonych A. P. odplywa z Gdyni w dn. 15 września r. b. Syndykat Emigracyjny przypomina, że wszyscy emigranci, którym upływa termin ważności wiz, powinni wyjechać tym okrętem. Dotyczy to również reemigrantów, których dokumenty, uprawniające do powrotu, tracą ważność w najbliższym czasie.

— Owoco w Kieleckim nie dopisały. Tegoroczny sezon owoców jesiennych wypadł w Kieleckim bardzo źle. Stosunkowo jeszcze pomyslnie przedstawia się urodzaj sliwek i gruszek. Natomiast jablek niema prawie zupełnie.

Wyniszczenie owoców pozostaje w związku z nadmiernymi opadami deszczowymi i klęską pasorzytów na drzewkach owocowych, które w ciągu bieżącego lata z niewytłumaczonych powodów niezmiernie się w Kieleckim rozmnożyły. Z powyższych względów cena owoców jest wysoka, mimo to jednak właściciele sadów ponieśli znaczne straty.

— Na co wolno polować we wrześniu? Na podstawie przepisów łowieckich, obowiązuje na terenie całego kraju, o prócz województwa śląskiego, we wrześniu przypada czas ochronny na następującą zwierzęną i ptactwo.

Łosie — byki, jelenie — byki (do 15 września), daniela — rogacze (do 15 września), sarny — kozy, łanie jeleni i danieli, zające — szaraki, zające — bielaki, nieodźwiedzie, rysie, borsuki, wiewiórki, głośce — koguty, ciętrzewie — kury w województwach wileńskim, białostockim, nowogródzkim, poleskiem i wołyńskim (od 15 września), bażanty — koguty, bażanty — kury, dropie, dropie — kamionki (streptety), dzikie indyki — samce, dzikie indyki — samice, źbiki, kuny leśne (tumaki) i norki.

— Zabawa taneczna w Straży. W nadchodząca sobotę t. j. 9-go b. m. w sali Straży Ogniowej odbędzie się wielka zabawa taneczna, z której dochód przeznaczony zostanie na rzecz sekcji sportowej przy częstochowskiej Straży Ogniowej.

Wejście 99 gr. Początek o godz. 8-ej wiecz.

— Powinność wojskowa. Ministerstwo spraw wewnętrznych wyjaśniło, że koszty przymusowego dostawiania uchylających się od poboru i służby wojskowej ponosi sam poborowy. W razie stwierdzonego ubóstwa poborowego, doprowadzonego do poboru przymusowo, lub stwierdzonej nieściągłości kosztów, wszelkie koszty tego doprowadzenia ponosi gmina, w której poborowy zamieszkuje. Również uchylających się od czynnej służby wojskowej, od ćwiczeń wojskowych, zebrań i raportów kontrolnych, obciążają wszystkie koszty przymusowego doprowadzenia do władz. W razie nie

W jutrzejszym „Gońcu” zamieścimy pełną tabelę loterii państw.

KRONIKA

Plątek 8 Września

Dziś. — Narodzenie N. M. P. Jutro. — Pięta Klawera.
 Wschód słońca o godz. 5.07 Zachód 18.15
 Kalendarzyk historyczny:
 Pobicie Moskwy nad rzeką Kropiwą przez Konstantego Ostrowskiego w 1514 roku.

— Uroczystość Narodzenia Najsw. Marij Panny. W dniu dzisiejszym przypada uroczystość Narodzenia Najsw. Marij Panny, obchodzona przez cały Kościół katolicki. W Polsce uroczystość ta obchodzona jest światłem kościelnym od zarania historycznych dziejów, a głęboka czesć i miłość dla Najsw. Marij Panny przetrwała w narodzie polskim poprzez wszystkie wieki i trwa nadal coraz potężniejsza i większa.

Szczególnie uroczystość obchodzona jest dzień 8-go września na Jasnej Górze, gdzie wznosi się tron Królowej i Pani naszej, a chociaż nie jest to dzień oficjalnego święta, to jednak ściągają na Jasną Górę olbrzymie rzesze pątników z całego kraju, częstochowianie również tłumnie dążą na uroczyste nabożeństwa, tak więc dzień 8 września samorzutnie przelastca się dla katolickiej Częstochowy w wielkie święto.

Porządek nabożeństw na Jasnej Górze jest następujący:

W czwartek o godz. 7-ej wiecz. uroczysta procesja z goręciami świecami po wałach, a po niej nabożeństwo przed szczytem i kazanie. W piątek o godz. 6 rano prymaria w kaplicy i jednocześnie o tej samej godzinie prymaria przed

szczytem, podczas której lud cały śpiewa godzinki do Najsw. Marij Panny, po prymarii zaś kazanie. Msze św. bez przerwy wychodzą przed szczytem do samej sumy. O godz. 10 i pół r. suma pontyfikalna, którą celebrować będzie J. E. Ks. Biskup Dr. Kubina, w czasie sumy kazanie wygłosi ks. kanonik Cwilong, o godz. 3-ej po poł. Droga Krzyżowa, po wałach i jednocześnie o godz. 4-ej nabożeństwo przed szczytem i kazanie, o godz. 5-ej p. przed szczytem Różaniec, litanja, „Pod Twoją obronę”, o 7-ej — procesja Marjańska naokół wałów ze świecami, po niej przed szczytem nabożeństwo wieczorne przed Najsw. Sakr. z kazaniem, zakończone suplikacjami i błogosławieństwem Najsw. Sakramentem.

— Dla uszanowania uroczystości dnia 8 września. Wobec uroczystości odpustowej na Jasnej Górze w dniu 8 września, aczkolwiek dzień ten dotychczas nie jest oficjalnym świętem, sądzimy, że jak co roku wszystkie sklepy w czasie uroczystej sumy dla uszanowania święta kościelnego powinny być zamknięte.

— O dekorację i iluminację okien. Tradycyjnym zwyczajem w dniach 7 i 8 września ludność chrześcijańska Częstochowy, a zwłaszcza dzielnicy podjazdogórskiej, przystraża okna i balkony, wieczorem zaś zapala w oknach lampki i świece dla dodania uroczystego charakteru obchodowi święta Narodzenia Najsw. Marij Panny. Niechaj więc i w tym roku piękny ten zwyczaj dopełniony będzie przez wszystkich.

uiszczenia przez uchylającego się kosztów dostawienia, koszty te pokrywa zastępczo gmina miejsca pobytu z prawem ściągnięcia wyłożonej kwoty od uchylającego się. Jeżeli ściągnięcie wyłożonej zastępczo przez gminę kwoty okaże się niemożliwe, wydawane sumy będą gminie zwrócone przez skarb państwa.

— **Z Częstochowy do Wilna.** Związek Strzelecki w Częstochowie organizuje wycieczkę do Wilna na Międzynarodowe Targi Wschodnie i Wystawy Liniarskie. Bilety ulgowe wydaje Sekretariat Zw. Strzeleckiego, ul. Piłsudskiego nr. 19.

Zwiedzajcie wystawę wyrobów betonowych w gmachu muzeum w parku.

W gmachu muzeum w parku Staszycy pod Jasną Górą otwarta jest nader interesująca wystawa betonowa, na której zebrane są w szerszym zakresie wyroby z betonu i cementu oraz maszyny do wyrobów betonowych. Ponadto wystawa bogato wyposażona jest w różnego rodzaju materiały informacyjne, jako to: broszury zawodowe, plany, wskazania praktyczne i t. p.

Wejście na wystawę bezpłatne, zarówno jak i materiały prospektowe.

Wystawa cieszy się wybitnym poparciem Zw. Cementowni Polskich, co nadaje jej poważniejszy charakter. Interesująca ta wystawa, na obejrzeniu której wiele można skorzystać, winna być przy bezpłatnym wstępie tłumnie zwiedzana zarówno przez pielgrzymki wiejskie, przybywające na Jasną Górę, jak i przez mieszkańców miast.

— **Choroby zakaźne w Polsce.** Według zestawień departamentu służby zdrowia w ministerstwie opieki społecznej, w okresie od 15 do 19 sierpnia r. b. zarejestrowano na terenie całej Polski następujące przypadki chorób zakaźnych:

226 przypadków duru brzuszno, 3 duru plamistego, 54 czerwoni, 285 pniocy, 223 błonicy, 134 odrzy, 7 zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych, 62 róży, 167 krztuśca, 8 zimnicy, 22 gorączki połowogowej, oraz po 1 przypadku węgla, Heine Medina i włośnicy.

W porównaniu z tygodniem poprzednim wzrosła dość znacznie liczba przypadków czerwoni, błonicy oraz krztuśca, zmniejszyła się natomiast liczba zachorowań na dur brzuszny i plamisty.

— **Spadek bezrobocia o 1.495 osób w ciągu tygodnia.** Według danych państwowych urzędów pośrednictwa pracy, liczba bezrobotnych, zarejestrowanych na terenie całego kraju w dniu 2 września r. b., wynosiła ogółem 202.869 osób, t. j. o 1.495 osób mniej, niż w tygodniu poprzednim.

Liczba bezrobotnych w Warszawie (wraz z okręgiem) wynosiła 24.388 osób, wykazując wzrost w ciągu tygodnia o 1.554 osoby, natomiast liczba bezrobotnych w Łodzi (wraz z okręgiem) zmniejszyła się o 1.007 osoby w ciągu tygodnia i wynosiła w dniu 2 b. m. 11.832 osoby. Liczba bezrobotnych na Śląsku wynosiła 79.307 osób, czyli pozostała bez zmiany, natomiast liczba bezrobotnych w Sosnowcu wykazała spadek o 1.061 osób i wynosiła 12.992 osoby. Zmniejszyła się również w ciągu tygodnia liczba bezrobotnych w Poznaniu o 254 osoby i wynosiła na dzień 2 b. m. 9.212 osoby.

— **W sprawie emigracji na kolonje „Orzeł Biały”.** Na skutek polecenia ministerstwa spraw zagranicznych odwołany został transport osadników na kolonje polską Aguia Branca („Orzeł Biały”) w stanie Espirito Santo w Brazylii, który wyjechać miał z Warszawy w dniu 18-go b. m. Najbliższy transport osadników polskich do Espirito Santo wyjedzie w styczniu r. b.

Wszelkich informacji w sprawie wyjazdu udzielają placówki Syndykatu Emigracyjnego.

Z Sądu Grodzkiego Amator cudzych gołębi.

Sąd Grodzki rozpoznawał sprawę 17-letniego Leona Słazaka (Cłopickiego 57), oskarżonego o to, że przywłaszczył sobie cztery gołębie, stanowiące własność Władysławy Barburskiej. Sąd skazał młodzianego amatora cudzych gołębi na 2 miesiące aresztu, lecz wykonanie wyroku zawieszł na przeciąg lat 3-eh.

— **Za przywłaszczenie kwiatów.** P. Władysław Knap, przechodząc w towarzystwie swej znajomej p. Heleny Sal-kowej obok ogrodu p. Ogródowskiej przy ul. Okrzei spostrzegł duży kosz pięknych

kwiatów. Nie namyślając się długo p. K. przesadził parkan i zdobył w ten sposób kosz kwiatów wręczony p. Helenie.

Niestety w czasie kradzieży ktoś podpatrzył amatorów cudzej własności i oddał ich policji.

Sąd skazał p. K. i p. S. po 3 miesiące aresztu, wzawszając im kary na przeciąg 2-eh lat.

— **Kurs dolara.** Banknoty dolarowe w obrotach prywatnych 6.20 i pół.

— **Noce w dyżur aptek.** W nocy z dnia 7 na 8 bież. miesiąca otwarte będą następujące apteki: p. Nowaka i Mandata — Stary Rynek 2, p. Włosńskiego — Kordeckiego Nr. 27.

— **Schwytany „dzierzawca”.** Schwytany zostają na kradzieży owoców z ogrodu przy szkole Nr. 4, Al. Kościuski 10 Sokółkowski Zygmunt, Warszawa 117.

— **Komorne albo życie.** Klec Jan (Śnia-deckich 33) zameldował policji, że go spodziarzył jego Cekiara Józef grozi mu zabiciem, o ile nie opłaci komornego za miesiąc sierpnia.

— **Kiepski schówek.** Brandes Feliks i Kabala Kazimierz z Juljanki zameldowali o kradzieży z mieszkania 100 zł i bielizny, ogólnie wartości 115 zł. Sprawca do stał się do mieszkania otwierając kluczem, który pozostawiony był przez właścicieli mieszkania w schowanku.

Pomysłowy fabrykant odkażania denaturatu.

Mieszkaniec wsi Jamki Konstanty Kola-czyk, uprawiający od dłuższego czasu niedozwolony proceder odkażania denaturatu, wpadł na dość oryginalny pomysł i zainstalował fabryczkę, specjalnie poświęconą temu celowi, w polu, pod osłoną buntie wyrosłych łubinów.

Kolaczycy myślał, że w ten sposób całkowicie zabezpieczy odkażanie przed niedyskretnymi spojrzemiami ludźmi, lecz doznał przykrego zawodu, gdyż zdradził go stukot przyrządów do odkażania.

Pomysłowy „fabrykant” został w tych dniach schwytany na gorącym uczynku. Policja zabrała wszystkie urządzenia i zakwestjonowała pewną ilość spirytusu już odkażonego.

— **Coraz częściej.** Jadwiszczak Marian na (Waszyngtona 18) zameldowała policji, że przechodząc Alejką Sienkiewiczza, nieznaną osobnik wyrwał jej torbę, w której oprócz drobnych przedmiotów — znajdowało się gotówka 1 zł. 20 gr.

— **Kradzież wexli.** Klub Florjan, ze wsi Dąbie, gm. Chrząstów, zameldował policji o skradzeniu mu z kieszeni dwóch wexli po 100 zł. oraz dokumentów i portmonetki, zawierającej 26 gr.

— **Z kieszeni.** Machura Zygmunt (Panny Marij 40) zameldował policji, że za No- wym Rynku róg 1 Alej skradziono mu z kieszeni 30 zł.

— **Kto pozostawił w taksówce szal?** Kowalczyk Józef, właściciel taksówki zameldował policji o pozostawieniu w taksówce przez niewiadomą osobę szala damskiego.

— **Mundur z zegarkiem.** Sobala Piotr (Wolna 15) zameldował policji, że z niezamkniętej komórki skradziono mu mundur kolejowy z zegarkiem, wart. 50 zł.

— **Okradziony w Kasie Skarbowej.** Zych Marcei ze wsi Włochy, gm. Opaw-tów zameldował, że w Kasie Skarbowej skradziono mu z kieszeni portmonetkę z 30 zł.

— **Kury gina.** Dzdziowska Weronika (Wrzosańska 6) i Opikłowa Antonina (Zarecka 19) zameldowały policji o kradzieży kur.

Kronika sportowa.

Wczoraj, w środę, odbył się etap Wilno — Lida, na dystansie 125 km., w biegu kolarskim „Dookoła Polski”. Dystans ten zawodnicy przebyli przy pomysłnej pogodzie i sprzyjającym wietrze. Szosy doskonałe, na niektórych odcinkach zawodnicy wyrabiali do 50 km. Na metę zawodnicy wpadli niemal w jednej grupie, w różnicy czasu, wyrażającej się ułamkami sekundy. Pierwszy — Wasilewski 3 godz. 2 min., 2) Moczulski, 3) Lipiński, 4) Konopczyński. W punktacji ogólnej prowadzi Lipiński przed Oleckim i Wasilewskim.

Odbyły się w Piotrkowie lekkoatletyczne robotnicze mistrzostwa Polski, w których wzięło udział 104 zawodników i zawodniczek, reprezentujących okręgi: warszawski, gdański, Łódz, Piotrków, Włów i Śląsk. W punktacji okręgowej

zwyciężyła Warszawa przed Gdańskiem i Śląskiem. W punktacji drużynowej — poraż trzeci z kolei — zwyciężyła warszawka „Skra”. Drugie miejsce przypadło Gdańskowi, trzecie zajęła „Sarmata”.

Środa po południu przyniosła wielką niespodziewaną sensację, w postaci porażki mistrza Polski w tenisie Hebby z Austriakiem Metaxa 5:7, 1:6, 0:6.

Z innych wyników zanotować trzeba zwycięstwo Baworowskiego nad Tarasiewiczem 6:0, 2:6, 4:6, 6:0, 6:4. Niebieda grający Popławski pokonał Austriaka Albrechta 6:3, 7:5, 7:9, 5:3. Hughes wygrał z Salmonowiczem 6:1, 6:2, 6:4. W grze pań Neumanówna pokonała Węleszczukową 6:4, 2:6, 7:5. W grze podwójnej pań Volkmerówna i Stefanówna wygrały z Neumanówną i Boniecką jednogłośnie i następnie grę przerwano wskutek ciemności.

Ostatnie wiadomości.

KS. STAHREMBERG W RZYMIE. Wiedeń, 7.9. — „Die Stunde” donosi z Rzymu, że przywódcą Heimwehry, ks. Stahremberg, który już od kilku dni bawi w Rzymie, był na posłuchaniu u Mussoliniego. Do tej konferencji ks. Stahremberg z Mussolinim przywiązują ogromne znaczenie polityczne. Przypuszczają, że wyniki tej konferencji nie pozostaną bez wpływu na dalszą taktykę Heimwehry. Ks. Stahremberg był także na prywatnym posłuchaniu u Papieża.

ŚMIERĆ Ś. P. BAR. A. NYARYEGO. Budapest, 7.9. — W Budapeszcie zmarł nagle z powodu ataku apoplektycznego baron Albert Nyary, prezes izby handlowej polsko-węgierskiej. Baron Nyary od szeregu lat był rzecznikiem zacieśnienia przyjaźni polsko-węgierskiej. Położył on wielkie zasługi na polu rozwoju stosunków gospodarczych pomiędzy oboma krajami.

Rząd Dollfussa zachwiany?

Berlin, 7.9. — Z wielkim zadowoleniem powitano tu artykuły angielskie „Daily Express” i „Daily Mail”, wypowiedziadczych się pesymistycznie o dalszych losach rządu Dollfussa. Z ulgi odetchnęła prasa niemiecka, że „wrzeszcze i Anglia przejrzała, że nie może być mowy o pozytywnej pracy rządu Dollfussa”. Prasa niemiecka podchwyciła również skwapliwie rewelacje prasy angielskiej, jakoby zezwolenie na dodatkowe utworzenie milicji w Austrii spowodowane zostało tem, że oddziały Heimwehry w Tyrolu stały się dla rządu Dollfussa czynnikami niepewnymi. — Dowód to tylko — pisze prasa niemiecka — że narodowy socjalizm objął już również i armję austriacką, której rząd Dollfussa już dziś nie jest pewny. Prasa niemiecka twierdzi z triumfem, że dni Dollfussa już są policzone i że nie było to przypadkiem, iż Dollfuss kupił sobie właśnie w ostatnich dniach posiadłość w Jugosławji. Widocznie Dollfuss już te raz czuje, że grunt usuwu ma się pod stopami i że będzie musiał wkrótce szukać schronienia poza granicami Austrii.

REWOLUCJA NA KUBIE.

Waszyngton, 7.9. — Pancernik „Mississippi”, który wysłany został na wody

kubańskie z 900 strzelcami morskimi na pokładzie uzbrojony jest w armję dwunastocalowe. Krawozim „Indianapolis”, uzbrojony w armję osmiocalowę i mający na pokładzie 600 strzelców, znajduje się obecnie w Annapolis. Przewiduje się, iż wysłany on będzie nie na Kubę.

Dowcip bandyty Potadek od rabunku.

Włów. — Znany policji łwowski bandyta podkarpacki, Czajkowski, nadeszedł do urzędu skarbowego w Horodence 28 zł. wraz z pismem, w którym podaje, że jest to potadek obrotowy od zarobowanych przez niego pieniędzy w czasie jego napadów za rok ubiegły.

KRWAWY WIEC KOMUNISTYCZNY W WARSZAWIE.

Warszawa, 7.9. — Gdy robotnicy fabryki tapet J. Franzaska przy ul. Woloskiej wychodzili do domów, komuniści zorganizowali dla nich wiec przed fabryką. Znalazł się mówca-agitator. Na moment wycowania nawinał się wywódca policji śledczej, 37-letni Wiktor Kozłowski, który postanowił agitator komunistycznego aresztować. Wśród wiecówników zawrzało. Rozległy się głosy: „nie damy aresztować!” — jednoznacznie na głowę Kozłowskiego spadły łaski i pięście. Wywiadówka, znalazłszy się w ciężkiej opresji, dobył rewolwent i począł się bronić strzałami. Powstał na ulicy wielki popłoch. Ramieni kulami padli: 25-letni Henryk Dener, 23-letni Wacław Kietczykowski, 30-letni Stefan Złumek wrzeszcze 45-letni Ludwik Palewski. Dener i Kietczykowski, jako najciężiej rannych, Pogotowie odwoziło do szpitala na Czyste, pozostali oddstawiono do domów. Ciężko poturbowany jest również wywiadówka Kozłowski.

Należy kupić za 5 groszy pudełko gilsz Kryzysowe -- Paschalskiego

oraz kilka sztuk papierosów bezusłownikowych, a za 25 groszy mieć się będzie 25 sztuk najlepszych papierosów.

AKUSZERKA DO SPRZEDANIA

Jakubowska z długoletnią praktyką w klinicech położniczych, III-A Aleja nr 49 przyjmuje zamówienia, udziela porad. Dla niezamężnych ustępstwa.

DO URUCHOMIENIA

rentownego interesu poszukuję wspólnika z gotówką do 5.000 zł. Wiadomość ul. 3 Maja nr. 14 Wojnowski. 1358

DO WYNAJĘCIA

2 pokoje z kuchnią oraz jeden pokój z kuchnią, słoneczny, z wygodami, w okolicy dworca. Wiadomość „Renoma” II-ga Aleja nr. 21. 1361

LOSY W KLASIE

Premiowane z wygrana 2.000.000 zł. Niepremiowane z wygrana 1.000.000 zł. Ogólna suma wygranych 17 775.750 zł. Do nabycia Biuro „Renoma” Częstochowa Aleja nr. 21. Na żądanie wysyła się pocztą. 1345

POKÓJ

umeblowany do wynajęcia, ul. Dąbrowskiego nr. 15 m. 5 1311

Czytelnia „NOWOCZESNA”

Józef Habrowskiej, ul. Wilsona nr. 32, poleca najnowsze książki beletrystyczne, dziecinne i do lektury szkolnej. 2255

DO WYNAJĘCIA

z kuchnią, w wszelkim wygodami, przy ul. Piłsudskiego do wynajęcia. Wiadomość: ul. Kiełbskiego nr. 32. 2381

WZGLĘDÓW

rodzinnych zamienne posiadanie nauczyńska w sędmioklasowce w mieście powiatowem we Włoszczowie, na równorzędnie w Częstochowie. Oflertry kierować do skł. „Gofca” pod „Kolegą”. 2380

Silne, zdrowe drzewka owocowe
W Gwarantowanych odmianach: doskonałe ROZWINIĘTYM SYSTEMEM KORZENIOWYM, ORAZ
krzewy agresywne wielkoowocowe wolne od grzybka polecają przy przystępnych cenach. Szkółki Drzew i Krzewów Owocowych Zakładu Pomologicznego
M. B. HOFFMANA w Częstochowie
Dąblińskiego 6/18 róg Kilińskiego. Telefon Nr. 17-98.
ZAKŁAD OTRZYMAŁ LICZNE NAJWYŻSZE NAGRODY, między innymi Wielkie Złote Medal na P. W. K. w Poznaniu w 1929 r. na jubileuszowej Wystawie Ogrodniczej w Warszawie w 1931 r. i na Międzynarod. Wystawie Ogrodniczej w Paryżu w 1927 r. Zakład egzystuje od 1909 r. Katalogi i cenniki wysyła się na żądanie.

Udziała się gry na fortepianie, skrzypkach i przedmiotów teoretycznych w szkole i prywatnie. W celu podniesienia muzyki kościelnej, w szkole istnieje oddział organistów, oparty na wyuczaniu szkół zagranicznych i konserwatorium w kraju na którym oprócz głównych przedmiotów muzycznych i liturgicznych zwraca się szczególniejszą uwagę na harmonizację pieśni, chóralu, modulację i improwizację.

Zgłoszenia przyjmuje:

F. WITESZCZAK
w Częstochowie, Aleja II Nr 38.

BARBARZYŃSTWO PRUSKIE

Jacht polski wypędzony z portu w Piławie podczas burzy na morze.

Gdynia. — Jacht „Halina”, wchodzący w skład jednostek Jacht-klubu Polskiego, a będący prywatną własnością naszego morskiego sportmena Romana Kaluźnickiego, który zdobył na nim w ciągu ostatniego sezonu dwie nagrody regatowe, odbywał ostatnio wycieczkę dalekomsorską, podczas której znalazł się u wybrzeży Prus Wschodnich.

Tam zaskoczyła jachtmenów, mianowicie gen. Marjusza Zaruskiego, mec. Stefana Jankowskiego, mec. Janickiego i do wódce jachtu Kaluźnickiego groźna burza, nadchodząca wśród ciemnej nocy, poprzedzona silną wichurą.

Wobec takich, nieprzychylnych dla żeglowania, warunków, dowódca postanowił schronić się do portu w Piławie li tylko dla przeczekaania burzy i naprawy po dartej przez wichurę grota, tj. głównego żagla. Była właśnie godz. 6.30 rano, gdy zmęczeni całonocną walką z żywiołem podróżni zarzucili kotwicę w awanturze w Piławie, chcąc skorzystać z międzynarodowego prawa schronienia.

Jednak wbrew wszelkim ludzkim instyktom ustąpiła załoga „Haliny” aroganckim tonem wypowiedziane słowa: „So lange waren Sie nicht hier, auf einmal kommen Sie, jetzt gehen Sie aber los”, co w tłumaczeniu na język polski znaczy: „Tak długo was tu nie było, a teraz naraz przychodzicie — zabierajcie się precz!”. Słowom tym towarzyszyły odpowiedne czyny, mianowicie komisarz policji portu w Piławie wszedł na pokład i po wylegitymowaniu członków załogi stwierdziwszy, że wszystkie papiery są w porządku, powtórzył i to bardzo kate-

gorycznym tonem w formie oficjalnego rozkazu poprzednie słowa. Wiadomem jest, że w myśl międzynarodowych przepisów morskich nie podlegają żadnym przepisom policyjnym dopóki nie przybędą do brzegu. Pozostawać zaś na kotwicy ma prawo każdy statek w ciągu trzech dni, o ile chodzi o port schronienia.

W rezultacie tego niegościnnego i urągającego wszelkiej etyce ludzkiej postępowania zmuszony był polski jacht wypłynąć na wzburzone morze, przedkładając walkę z żywiołem nad niemiecką areszt. Motorówka policyjna portu piławskiego odprowadziła jacht na pełne morze, poczem eskorta powróciła, a nasi żeglarze po 15 godzinnej walce z gwałtownymi falami, dzięki niezwykłemu wysiłkom i prawdziwemu szczęściu przybyli do portu rybackiego na Helu.

Siła burzy, z jaką jacht musiał walczyć, wynosiła 14 mtr. na sek., a fale sięgały wysokości blisko 7 mtr. Sytuacja była b. poważna, gdyż grzebienie spiętrzonych fal przelewały się przez jacht tak, że załoga musiała trwać cały czas przy pompie.

Po kilku godzinach zmagania się z żywiołem dowódca „Haliny” zauważył żagłowiec, znajdującą się w rozpaczym położeniu. Chociaż sytuacja „Haliny” była również groźna, jacht skierował się na pomoc nieznaną żagłowiec. Po godzinnym wysiłku „Halina” nie mogła dopłynąć do żagłowca, gdyż fala nakryła ją zupełnie, jednak sam zamiar ratowania jej stanowił jaskrawy kontrast z postępowaniem funkcjonariuszy portu w Piławie i jest jak gdyby lekcją solidarności ludzi morza.

Z dziedziny mody.

Nowości jesienne.

Zainteresowanie mody dla linii pleców przejawia się również w sukniach i bluzkach, chociaż może w sposób mniej w oko wpadający niż w płaszczach. I tu linia ramion jest przedłożona, wycięcie pachy poszerzone i stosuje się rozmaite przybrania, garnitury i ozdoby, jak epolety, patki, klapyki, zakładki, zamarszki. Sam rękaw też ulega u góry rozszerzeniu w formie bufeł. Również przybranie guzików wzdłuż szwu zewnętrznego podkreśla szerokość. Przeciwstawiają się szeroki plecom spódniczki wąskie, szczególnie w biodrach obcisnięte dokładnie, przez co sylwetka wygląda bardzo smukła, a stan wąski, cienki i prawie.

Jako materiały, na pierwsze miejsce wysuwają się miękkie wełny angora z białym włoskiem, tkaniny pasiaste i kraciaste, tkane w desę walcowy. Bluzki są przeważnie z tafty w kratkę szcokła, lub kolorowego, matowego jedwabiu. Paski szerokie, marszczone, z jedwabiu, akamitu i miękkiej skórki.

Uzupełnieniem toalety wczesnej jesieni jest butonierka, niezbędna przy kostiumie, czy płaszczu. Do klapy żakietu lub do kołnierza płaszcza przypina się pęczek jarzębiny, wisien, białą kamelję lub jakikwiatki jesieni, np. chryzantemy. Żadnych fiołków, ani drobnych kwiatków wiosny. Harmonia przedewszystkiem.

Dobra gospodini.

Budują z grzybów.

125 gramów grzybów prawdziwych (bo rowików) obetrzeć suchą ściereczką bardzo dokładnie i pokrajać w plasterki, poczem w rondelku udusić w maśle. Dusić

należy 15 minut, przycem do smaku dodać można cebuli, szynion, pietruszki oraz odrobine pieprzu, co kto lubi. Z pół kilo gotowanych przetartych kartofli, jednego jajka, tartej bułki i mąki zagnieść ciasto i wymieszać z grzybami. Masę te wyłożyć do formy budyniowej i godzinę gotować na parze lub w piecu. Można do budyniu dodać sos pietruszkowy, śmietankowy, grzybowy i świeże masło. (Porcja na 3 — 4 osoby).

Pomidory z jarami.

6 dużych, ładnych, dojrzałych pomidorów opłukać i wytrzeć ostrożnie ściereczką, ściać wierzchy i wydrążyć środki. Do wydrążonej masy dodać 250 gramów surowych, lekko posolonych, w plasterki pokrajanych i na mocnym ogniu przedko przesmażonych grzybów oraz 125 gramów szynki lub boczką, pokrajanych w kostkę. Masę te dobrze wyrobić i napęcić mię pomidory, które należy ułożyć w płaskim rondelku i upiec, dodając obficie masła. Wydaje się ubierając każdy po midor sadzonkami jarami, które należy najpierw osobno przygotować na patelni, a potem, po usmażeniu, wyciąć okrągło szklanką. Jaja soli się dopiero na końcu, po usmażeniu, inaczej tracą kolor. Sos, zrobiony ze szklanki śmietany, mąki i białego wina, podaje się osobno.

Zupa z pieczarek.

50 — 60 gr. ryżu opłukać, parząc kilkakrotnie gorącą wodą i udusić w 50 gr. tłuszczu i zalać litrem rosółu (jarzynowego, gotowanego na kościach lub z kostek buljonowych). 250 gr. pieczarek obetrzeć na sucho, udusić w maśle i dodać do rosółu. Zupę można zaprawić śmietaną, żółtkiem, dodać śiekanej pietruszki i wydać z grzankami. Marta.

Z KRAJU.

— **Porwany przez policję litewską.** Z pogranicza litewskiego donoszą, że na odcinku granicznym Łódzkie uprowadzono na teren litewski 36-letniego Józefa Rosiaka. Porwało go dwóch agentów litewskiej policji politycznej.

— **Ruch statków w porcie gdynińskim.** W ciągu pierwszych 7-miu miesięcy r. b. zawinęło do portu gdynińskiego ogółem — 2.380 statków o łącznej pojemności — 1.805.900 tonn. Statki te przywoziły ogółem 5.397 pasażerów, oraz 453.300 tonn ładunków.

W tym samym okresie czasu wyszło z portu gdynińskiego 2.355 statków o łącznej pojemności 1.786.900 tonn. Na statkach tych wyjechało 4.991 pasażerów, ponadto zaś wywoziły one 2.765.400 tonn ładunków, w tem 2.429.300 tonn węgla,

69.700 tonn cukru, oraz 27.600 tonn bekonów i wędlin.

— **6 milionów strat.** Na podstawie statystyki obliczono, że szkody, wyrządzone przez ostatnią powódź w woj. Stanisławowskim, przekraczają 6 mil. zł.

— **Wycieczka ziemleśników do Rosji.** W bież. tygodniu wyjeżdża z Wilna delegacja ziemleśników do Rosji sowieckiej w celu zawiązania stosunków handlowych oraz sfinalizowania umowy w sprawie importu do Rosji obuwia wileńskiego.

— **Aresztowania wśród komunistów w Łodzi.** Policja aresztowała szereg działaczy komunistycznych, ogółem 28 osób, pozostających w Łodzi na wysokich stanowiskach. Po dłuższej obserwacji zlikwidowano wielką akcję komunistyczną, sięgającą poza okręg łódzki. Nazwiska aresztowanych ze względu na śledztwo trzymane są w tajemnicy.

Groźna szafka bandytów grasuje w Sochaczewskim.

Bestalskiego napadu rabunkowego dokonano na dom Franciszka Wójcickiego we wsi Brzozów, pow. sochaczewski.

Wójcickiego zbudziło w nocy ujadanie psów. Gdy wyjrzał oknem zobaczył 2-ch nieznanych osobników, którzy zastukali do szyby i prosili, ażeby ich wpuścić do domu, tłumacząc to wypadkiem, jakimś uległym ich towarzysz.

Gospodarz, nie podejrzewając podstęp, łatwowiernie odwołał psy i otworzył drzwi. Nocni przybysze z rewolwerami w rękach wdarli się do izby i zażądali wydania pieniędzy. Wójcicki mimo gróźb bandytów nie chciał wskazać im schowka, gdzie ukryte były pieniądze.

Złoczyńcy torturami chcieli wymusić zeznanie. Bili oni nieszczęśliwego gospodarza do krwi, a później pokrajali nożami stopy.

Mimo szalonego bólu Wójcicki zaczęli odmawiać wydania pieniędzy. Nie na wiele się to zdało, gdyż rabusie sami odnaleźli schowek i pieniądze zabrali. — Przedtem jednak poddał torturom żonę i nieletnie dzieci Wójcickich.

Bandyci opuszczając dom Wójcickiego, zamknęli drzwi na klucz. Dopiero nad ranem można było zaalarmować policję, która natychmiast wdrożyła energiczne śledztwo.

— **Kradzież depozytów sądowych.** Niewykryci złoczyńcy włamali się do biur sądu grodzkiego w Żyrardowie i skradli 3 rewolwery, rower i kilka bezwartościowych przedmiotów, stanowiących dowody rzeczowe do spraw karnych.

— **Napad na kasę pociągu.** Na przestroni Jaremcze — Wodospad wtargnęli do wozu kasowego pociągu osobowego nieznani osobnicy i skradli żelazną kasę, zawierającą 144 zł. 85 gr. Był to całodzienny dochód przystanku Kamień Do bosza, który to wpływ odwożono do dyrekcji.

— **Niebywały zamach samobójczy więźnia.** W domu karnym w Grudziądzu wydarzył się nieprawdopodobny wprost wypadek usiłowanego samobójstwa. Mianowicie odbywający karę 10-letnią więzień niejakiego Jasiukiewicza skrzyżował się od pewnego czasu na ogólne wyczerpanie fizyczne. Gdy lekarz chcąc zbadać ciepłotę ciała więźnia polecił sanitarzusiowi zastosować termometr — Jasiukiewicz schwył raptownie termometr i wraz z futerałem wpakował sobie do ust. Po czątkowo przypuszczano, że Jasiukiewicz zademonstrował jakiś „trick”, przeswietenie wykazało zgola co innego. Termometr wraz z futerałem popadł do żołądka.

Ponieważ dłuższa obecność termometru w żołądku mogła zagrażać życiu, niefortunnego zabojeży, Jasiukiewicza przewieziono do Warszawy, w celu dokonania niezbędnej operacji.

— **Uparta desperatka.** Do szpitala w Warszawie przywieziono z Płocka 26-cio letnią Irenę Jagodzińską, krawcową, w celu dokonania operacji. Jagodzińska, po dłuższym życiu z rodziną, postanowiła odebrać sobie życie i w tym celu lylała igły, szpilki, agrawki i różne drobne przedmioty, które chirurgi wydobyli z żołądka,

Ze zlotu S.M.P. w Siewierzu

w obecności J. E. Ks. Bisk. Dr. Kubiny. W dn. 27 ub. m. odbył się w Siewierzu zlot S. M. P. Okręgu Siewierskiego przy udziale gości i Okręgu Zawiercia. Już od godz. 9 rano wszystkimi drogami przydziesiątki orkiestr i śpiewie ściągali młodzież, aż zebrało się jej zgórą 2000 na boisku, gdzie powitano J. E. ks. Biskupa Dr. Kubinę.

Ruszono pochodem na uroczyste nabożeństwo, które celebrował ks. Biskup Kubina. Podniósł kazanie wygłosił ks. Zieliński z Zawiercia. O godz. 12.30 odbyła się na rynku defilada przed Arcypasterzem.

Po defiladzie dokonano otwarcia wystawy robót młodzieży, nader starannie przygotowanej. Na szczególną uwagę zastrzegano pism katolickich, zebranych z całej Polski, a przedstawionych przez S. M. P. z Poręby.

Po przyjęciu obiadowym, w czasie którego przemawiali: ks. Biskup Kubina, sekretarz gen., oraz p. star. Konopacki, odbyło się zebranie okręgu S. M. P. połączone z akademją, gdzie p. mag. Pasterbiński z Zawiercia wygłosił piękny odczyt p. t. „Zadania młodzieży katolickiej w dobie obecnej”. Przemawiał również ks. sekr. Wagner, składając sprawozdanie z działalności S. M. P. w Okręgu Siewierskim, gdzie w ciągu ostatniego roku przybyło 856 nowych członków.

Po serdecznym apelu ks. Biskupa Kubiny, który zachęcał młodzież do dalszej intensywnej pracy, uchwalono rezolucję i wysłano depesze hołdownicze do Ojca św. i do p. Prezydenta Rzplitej, poczem ks. Biskup wręczył dyplomy najbardziej zasłużonym członkom S. M. P. Okręgu Siewierskiego.

O godz. 17 rozpoczęły się korowody i zawody sportowe. Korowód dożytkowy w strojach ludowych i z narzędziami rolniczymi złożył Dostojnemu Gościowi wieńce z plonów Ziemi Siewierskiej. Po dożynkach ks. Biskup podziękował młodzieży za mile spędzone chwile, zaznaczając, że zlot w Siewierzu przewyższył dotychczasowe zjazdy S. M. P., poczem obdarowany kwiatami odjechał do Częstochowy.

Akcja Interwencyjna

Ścieśnienie powstrzymania niżki cen zboża na terenie woj. kieleckiego.

Państwowe Zakłady Przemysłowo-Zbożowe rozpoczęły na terenie woj. kieleckiego zakup interwencyjny zboża, które wskutek nadmiernej podaży na tutejszych rynkach gwałtownie spadło w cenie. W ub. piątek Spółdzielnia Rolniczo-Handlowa we Włoszczowie zaczęła skup zboża w pow. włoszczowskim, zaś w poniedziałek Kielecki Syndykat Rolniczy zaczął skup zboża w pow. jędrzejowskim.

Celem zapobieżenia nadmieremu spadkowi ceny zboż na terenie woj. kieleckiego, wojewoda kielecki wydał okólnik do starostów polecający podjęcie kroków zmierzających do powstrzymania niżki cen. Jako środki zmierzające do tego celu zalecone zostały powstrzymanie nadmiernej podaży zboż przez odpowiednią propagandę oraz wykorzystanie kredytów zaliczkowych pod zastaw zboża, a to celem dostarczenia rolnikom gotówki na bieżące potrzeby. Kredyty te dotychczas bardzo słabo wykorzystane, rozprawnione będą przez Komunalne Kasy Oszczędności i Kasy Stefczyka.

KINO-TEATR ATLANTIC
Data premieral Porwany wielki podwójny program
Płkanka Dolores DEL RIO w filmie p. t.
RAJSKI PTAK
oraz **ROZPĘTANY ŚWIAT** z Mariją Jacobini

Morze to wielkość i bogactwo narodu. Zolnier polski jest oliarny i meżny. Ale samo meżno bez odpowiedniego uposażenia, bez stosowania postępów techniki wystarczyć nie może.

HUMOR I SATYRA

Dobra odpowiedź. Dwóch znajomych z których jeden stracił oko...

Naczelnik wieżniża do wieżniży. — Jesteście narzęście wlni. Czy macie jakie zyczenie? — Tak. Chcę wiedzieć adres sędziego, który mnie skazał.

przy okienku arkusza z markami, zauważył odrazu, iż marki wydrukowane były błędnie: aeroplan zdobiący znaczek odwrócony był sterem do góry.

"Hrabia Zepplin" w Rzymie. Sterowiec niemiecki, przybyły z wizytą do Król Wiktor Emanuel opuszcza kabine sterowca...

Czy wiecie, że...

...w Trewirze odbyła się uroczystość odsłonięcia sukni Chrystusa Pana, przechowywanej w tem mieście. Relikwia ta jest wystawiana na pokaz publiczny raz na 40 — 50 lat.

dział 25 państw. Z Polski był na kongresie inż. Loth z Łodzi. ...różne są temperatury gwiazd. Np. Bejtega w gwiazdozbiornie Orjona posiada temperaturę 3.000 st., nasze słońce 6.000 st., a Algol w gwiazdozbiornie Perseusza 30.000 st.

CO USŁYSZYMY DZIŚ PRZEZ RADJO?

PIĄTEK, 8 WRZEŚNIA. Warszawa — fala 1411,8 m. moc. 120 kW. 7'00 Sygnał czasu i pieśń 7'05 Gimnastyka 7'20 Muzyka gramofon 7'30 Dziennik poranny 7'35 Muzyka gramofon 7'52 Chwilka gospodarstwa domowego 11'00 Transm. urocz. nabożeństwa z Chelma Lubelsk 12'25 Codzienny przegląd stawy pols 12'33 Komunikat met. 12'35 Muzyka 12'55 Dziennik południowy 14'55 Muzyka gramof 15'10 Komunikat eksport 15'15 Muzyka gramof 15'25 Komunikat gospod 15'35 Muzyka gramof 15'45 Chwilka lotnicza i przeciwigazowa 15'50 Muzyka gramofon 15'55 Chwilka morska i kolonialna 16'00 Muzyka z Czechocka 17'00 Przegląd wydawnictw 17'15 Koncert solistów 18'15 Odczyt 18'35 Wiadomości z pola bitwy pod Wiedniem z dnia 8 września 1683 roku 18'45 Odczyt aktualny 18'50 Rozmaitości 19'10 Feljton 19'30 Transm. z teatru "Narodni divadlo" w Bratławie. Opera "Sprzedana Narzęczona" Fr. Smetany 20'50 Dziennik wieczorny 21'00 Odczyt aktualny 22'00 Muzyka taneczna 22'25 Wiadomości sportowe 22'35 Komunikaty 22'40—23'00 Muzyka taneczna.

Omyłka w druku warta jest niekiedy 12.000 dolarów. Dom handlowy Perkins et Cie w Warszynie...

Ukryte źródło.

HUGO WAST. 33. — Gdyby ci powiedziała: zabij tego człowieka, co mi wyrządził taką krzywdę, a będę twoją, zabiłbyś go? — Zabiłbym. — Jeżeli powiem ci jutro: zabij Darne... Wiśniak spojrział na Marię Teresę...

wniej była mu ucieczka, Juan Manuel stracił ostatnie złudzenia. Chociaż rozumiał, że wypatrywanie w jej oczach błysku dawnego uczucia stanowiło dla niej obrazę...

wał nad przygotowaniami wyborczymi i przedłużał kampanię w nieskończoność. A że prezydent republiki pragnął uczynić te wybory chwałą swych rządów, zeszwał napływali doń ze skargami niezadowoleni.

Roklania jest dżwignia orszmętu i handlu, kto chce wice pozyskać jak najliczniejszą klientelę, stoek al' oglaza w „Goścu Częstochowskim” najpoczytniejszym odczytującym organie pracy. — Największy za kład — Najładźsze pismo — Największy format — Dział drobnych ogłoszeń niezawany od 12 do 60 gr